

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 14 grudnia 2012 r.

Poz. 3206

UCHWAŁA NR XXI/237/12 RADY GMINY MIELNO

z dnia 29 marca 2012 r.

w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Mielno w 2012 r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591; z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806; z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, Nr 214, poz. 1809; z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457; z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337; z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218; z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458; z 2009 r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241; z 2010 r. Nr 28, poz. 142, Nr 28, poz. 146, Nr 106, poz. 675, Nr 40, poz. 230 z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777, Nr 149, poz. 887, Nr 217, poz. 1281) i art. 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2003 r. Nr 106, poz. 1002; z 2004 r. Nr 69, poz. 625, Nr 92, poz. 880, Nr 96, poz. 959; z 2005 r. Nr 33, poz. 289, Nr 175, poz. 1462; z 2006 r. Nr 249, poz. 1830; z 2008 r. Nr 199, poz. 1227; z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 79, poz. 668, Nr 92, poz. 753; z 2010 r. Nr 47, poz. 278; z 2011 r. Nr 230, poz. 1373), Rada Gminy w Mielnie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Mielno w 2012 r.” w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Mielno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

Przewodniczący Rady Gminy

Krzysztof Chadacz

Załącznik
do uchwały nr XXI/237/2012
Rady Gminy Mielno
z dnia 29 marca 2012 r.

**Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi
oraz zapobiegania bezdomności zwierząt
na terenie Gminy Mielno**

GMINA MIELNO
POWIAT KOSZALIŃSKI
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE

WYJAŚNIENIE POJĘĆ

Ileokroć w niniejszym Programie pojawia się odniesienie do:

- **GMINY** – należy przez to rozumieć Gminę Mielno,
- **WÓJTA** – należy przez to rozumieć Wójta Gminy Mielno,
- **URZĘDU GMINY** – należy przez to rozumieć Urząd Gminy w Mielnie,
- **SCHRONISKA DLA ZWIERZĄT** – należy przez to rozumieć schronisko miejskie prowadzone przez Stowarzyszenie Wspierania i Rozwoju Schroniska dla Zwierząt w Kołobrzegu - "REKS" zlokalizowane przy ul. 6 Dywizji Piechoty 60 w Kołobrzegu;
- **WŁAŚCICIELA** – należy przez to rozumieć osobę będącą mieszkańcem Gminy Mielno posiadającą zwierzę lub zwierzęta, o których mowa w Programie,
- **OPIEKUNA** – należy przez to rozumieć osobę, która sprawuje nadzór i opiekę nad zwierzęciem lub zwierzętami na terenie Gminy Mielno,
- **PRZEDSTAWICIELA ORGANIZACJI SPOŁECZNEJ** – należy przez to rozumieć osobę, która działa i sprawuje opiekę nad zwierzęciem lub zwierzętami z upoważnienia Organizacji Społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt.
- **PGK KOSZALIN** - należy przez to rozumieć Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Koszalinie, ul. Komunalna 5.

1. WPROWADZENIE

Światowa Deklaracja Praw Zwierząt uchwalona w roku 1977 w Londynie przez Międzynarodową Federację Praw Zwierząt, zaczynająca się od słów: „*Z uwagi na to, że każde zwierzę ma pewne prawa, że nieznajomość i lekceważenie tych praw spowodowały człowieka i prowadzą go nadal na drogę przestępstw przeciwko naturze i zwierzętom; że uznanie przez gatunek ludzki prawa innych gatunków zwierzęcych do egzystencji stanowi podstawę współistnienia wszystkich istot żywych; że człowiek popełnia zbrodnię ludobójstwa; że poszanowanie zwierząt przez człowieka wiąże się z poszanowaniem ludzi między sobą i że już od najmłodszych lat należy człowieka uczyć obserwować, rozumieć, szanować i kochać zwierzęta (...)*”, kompleksowo prezentuje kluczowe postulaty i pożądane wzorce odnoszące się do postępowania człowieka wobec zwierząt.

Z treści Deklaracji wynika m.in., że „*każde zwierzę ma prawo oczekiwać od człowieka poszanowania, opieki i ochrony*” oraz „*porzucenie zwierzęcia jest aktem okrutnym i nikczemnym*”. Problem respektowania praw zwierząt i podejścia do ich kwestii w sposób opierający się na zasadach humanitaryzmu, empatii i troski wymaga działań na szczeblu światowym i dążenia do kształtowania i rozwijania świadomych, zgodnych z tymi zasadami postaw. Deklaracja jest postulowanym zestawem reguł postępowania, zapewnia wytyczne i nadaje kierunki rozwoju na poziomie poszczególnych państw. Treść preambuły, jak i cały akt prawny, jest powszechnie uznany za pewnego rodzaju konstytucję torującą drogę dalszym rozwiązaniom normatywnym w tym zakresie. Choć Deklaracja nie ma charakteru wiążącego, to jednak wywarła duży wpływ na obecny kształt statusu prawnego zwierząt.

Na szczeblu prawa polskiego szeroko rozumiana ochrona zwierząt regulowana jest aktami rangi ustawowej i aktami do niej wykonawczymi – rozporządzeniami. Są one implementacją przepisów ustanowionych w obrębie Unii Europejskiej oraz wyrazem potrzeby regulacji zagadnień związanych z ochroną zwierząt w prawie krajowym. Dotychczas obowiązująca ustawa o ochronie zwierząt z dniem 16 września 2011 roku uległa zmianie, rozszerzając zakres objęty regulacją prawną. Zmiana ustawy stanowi odzwierciedlenie potrzeby reagowania na zmieniające się otoczenie i jego aktualne zagrożenia. Poszerzeniu uległ m.in. katalog zakazów związanych z niewłaściwym traktowaniem zwierząt oraz obowiązki w zakresie ich ochrony na szczeblu gminnym. Problemy wcześniej niedostrzeżone lub nie wywierające skutków o zasięgu ogólnym zostały uwzględnione w nowo obowiązujących postanowieniach.

Mając na uwadze fakt, że zwierzę nie jest rzeczą, a istotą żyjącą i zdolną do odczuwania bólu oraz cierpienia, człowiek jest mu winien poszanowanie, ochronę oraz opiekę. Do zasadniczych praw zwierząt zalicza się najczęściej prawo do życia i prawo do wolności od cierpienia. Każde zwierzę wymaga traktowania w sposób humanitarny, czyli uwzględniający jego potrzeby i zapewniający mu opiekę i ochronę. Zabronione jest niehumanitarne zabijanie oraz znęcanie się nad zwierzętami, które należy rozumieć jako zadawanie lub świadome dopuszczanie do zadawania bólu lub cierpień.

Ból i cierpienie zadaje się zwierzęciu również poprzez porzucanie go przez właściciela bądź przez inną osobę, pod której opieką zwierzę pozostaje. Problem porzucania zwierząt, w szczególności psów i kotów, prowadzący do ich bezdomności, z roku na rok przybiera coraz większe rozmiary. Bezdomność zwierząt jest zagadnieniem złożonym, a jego źródeł należy doszukiwać się w zachowaniach i postawach ludzkich.

W Polsce każdego roku dziesiątki tysięcy psów i kotów jest porzucanych przez swoich właścicieli. Najczęstszym powodem takiego postępowania jest ludzka niedojrzałość i nieodpowiedzialność, prowadząca do podejmowania nieprzemyślanych decyzji, których skutki ważą na dalszym życiu i zdrowiu będących pod opieką człowieka zwierząt domowych. Całkowicie zależne od pomocy człowieka zwierzę w momencie porzucenia jest bezbronne, dezorientowane i niezdolne do samodzielnego życia. Takie zdarzenia zazwyczaj prowadzą do traumatycznych przeżyć, trwałego urazu i nieufności w stosunku do wszystkich ludzi. Bezdomność zwierząt jest często również skutkiem zmieniającej się mody na określone rasy i gatunki, co prowadzi do pozbywania się, wcześniej nabytych, a uznawanych obecnie za mniej popularne, zwierząt. Pozbywanie się psów i kotów z hodowli i targowisk oraz ich niekontrolowane nadmierne rozmnażanie również przyczynia się do wzrostu liczby zwierząt bezdomnych.

Za problem bezdomności zwierząt odpowiedzialność ponosi człowiek i to on powinien zmienić swoje postawy i postępowanie, aby sytuacja mogła ulec poprawie. Los zwierząt zależy całkowicie od świadomych i odpowiedzialnych działań ludzi, którzy swoim postępowaniem wobec zwierząt dają wyraz poszanowaniu zasad humanitaryzmu i jednocześnie świadectwo własnego człowieczeństwa.

Przeciwdziałać bezdomności może każdy, a zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom należy do zadań własnych gminy i jest regulowane ustawowo. Nowelizacja ustawy o ochronie zwierząt, dostrzegając narastający problem bezdomności i konieczności jej skutecznego zapobiegania, poszerza katalog obowiązkowych elementów gminnego programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania ich bezdomności.

Istota Programu Opieki nad Zwierzętami Bezdomnymi oraz Zapobiegania Bezdomności Zwierząt w Gminie może być rozpatrywana wielopoziomowo. Oprócz oczywistego wymogu prawnego, nałożonego na gminy przepisami znowelizowanej ustawy, znaczenie Programu powinno być również analizowane z perspektywy wymiaru społeczno-kulturowego. Kwestia nastawienia do problematyki związanej z ochroną zwierząt, opieką nad nimi oraz sposobami zapobiegania ich bezdomności jest odzwierciedleniem poziomu świadomości społeczeństwa i jego rozwoju. Społeczność rozumiejąca istotę poszanowania praw zwierząt, dążąca do zapewnienia im godnych warunków bytowania i potępiająca postawy niezgodne z tymi zasadami postrzegana jest jako wysoko rozwinięta, cywilizacyjnie zaawansowana i humanitarna.

Bezdomność zwierząt jest nierozzerwalnie związana z postępowaniem człowieka i nie można jej skutecznie zapobiec bez zmiany całego systemu wartości, postaw i niejednokrotnie głęboko zakorzenionych przekonań opartych na lekceważącym podejściu do materii związanej z poszanowaniem praw zwierząt. Podnoszenie świadomości społecznej, edukacja w tym zakresie i dążenie do budowy społeczeństwa rozważnego i rozwiniętego powinno być priorytetem również na poziomie poszczególnych gmin. Gmina jako jednostka samorządu terytorialnego lokalnie najbliższa swoim mieszkańcom może i powinna prowadzić działania mające na celu zmianę myślenia społeczności, a co za tym idzie zmianę warunków życia ludzi oraz zależnych od ich dobrej woli zwierząt. To w jaki sposób zagadnienie ochrony zwierząt i zapobiegania ich bezdomności jest rozwiązywane na szczeblu gminnym obrazuje zdolność właściwego organizowania i zarządzania materią należącą do kompetencji własnych gminy i jednocześnie stanowi wyraz przykładowego postępowania i promowania postaw społecznie pożądanych i akceptowalnych.

Program Opieki nad Zwierzętami Bezdomnymi oraz Zapobiegania Bezdomności Zwierząt na terenie Gminy Mielno ma w swoim założeniu pomóc Gminie uporządkować problematykę zwierząt bezdomnych m.in. poprzez analizę proponowanych rozwiązań i sposobów ich realizacji. Wykonanie założeń Programu i jego kontrola spoczywa na Gminie, której celem powinna być jak najpełniejsza i najbardziej efektywna realizacja założeń. Pozytywnych rezultatów należy oczekiwać w sferze społecznej, kulturowej oraz wizerunkowej Gminy.

2. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

W aktualnym stanie prawnym, działania mające na celu opiekę nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganie bezdomności zwierząt wchodzi w zakres zadań własnych gmin.

- Ustawa z dnia 1 lipca 2011 roku o **zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw** (Dz. U. 2011 Nr 152, poz. 897) określa w art. 3 następujące obowiązkowe zadania gminy:

„Gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności: (...) organizują ochronę przed bezdomnymi zwierzętami na zasadach określonych w odrębnych przepisach (...)”.

- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 roku o **ochronie zwierząt** (Dz. U. z 2003 r. Nr 106, poz. 1002, z późn. zm.) w art. 11 ust. 1 zakłada, że:

„Zapewnianie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych gminy”.

Na podstawie ustawy z dnia 16 września 2011 roku o **zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach** (Dz. U. 2011 Nr 230, poz. 1373), art.11a otrzymał brzmienie:

„1. Rada gminy wypełniając obowiązek, o którym mowa w art. 11 ust. 1, określa, w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

2. Program, o którym mowa w ust. 1, obejmuje:

- 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt,
- 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie,
- 3) odławianie bezdomnych zwierząt,
- 4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt,
- 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt,
- 6) usypianie ślepych miotów,
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich,
- 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

3. Program, o którym mowa w ust. 1, może obejmować plan znakowania zwierząt w gminie.
4. Realizacja zadań, o których mowa w ust. 2 pkt 3–6, może zostać powierzona podmiotowi prowadzącemu schronisko dla zwierząt.
5. Program, o którym mowa w ust. 1, zawiera wskazanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację oraz sposób wydatkowania tych środków. Koszty realizacji programu ponosi gmina.
6. Projekt programu, o którym mowa w ust. 1, przygotowuje wójt (burmistrz, prezydent miasta).
7. Projekt programu, o którym mowa w ust. 1, wójt (burmistrz, prezydent miasta) najpóźniej do dnia 1 lutego przekazuje do zaopiniowania:
 - 1) właściwemu powiatowemu lekarzowi weterynarii,
 - 2) organizacjom społecznym, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, działającym na obszarze gminy,
 - 3) dzierżawcom lub zarządcom obwodów łowieckich, działających na obszarze gminy.
8. Podmioty, o których mowa w ust. 7, w terminie 21 dni od dnia otrzymania projektu programu, o którym mowa w ust. 1, wydają opinie o projekcie. Niewydanie opinii w tym terminie uznaje się za akceptację przesłanego programu.”

W myśl ustawy o ochronie zwierząt, problem bezdomnych zwierząt rozwiązywany jest przez gminy na dwóch płaszczyznach:

- zapobiegania, o którym mowa w art. 11a (sterylizacja, adopcja, usypianie ślepych miotów)

oraz

- zapewniania opieki zwierzętom aktualnie bezdomnym w niekomercyjnych schroniskach prowadzonych przez organizacje społeczne.

Pojęcie *opieka* nie jest w ustawie precyzowane, w związku z tym można przyjąć, iż nieodzownym warunkiem uznania jakiegoś sposobu postępowania za *opiekę* jest wiedza opiekuna o losie przedmiotów jego opieki, identyfikowanych jako poszczególne osobniki. W przypadku podmiotu prawnego jakim jest gmina, wiedza ta wyraża się w ewidencji zwierząt pozostających pod opieką gminy. Ewidencja służy również jako podstawa do rozliczeń środków publicznych przeznaczonych na opiekę, jako że uzależniona jest od liczby zwierząt pozostających pod opieką gminy.

Ustawa z dnia 16 września 2011 roku **o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach** zakłada *opiekę nad* zwierzętami, podczas gdy ustawa z dnia 1 lipca 2011 roku **o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw** odnosi się do *ochrony przed* nimi. Realizacja zadania zapewnienia bezdomnym zwierzętom *opieki* zawiera w sobie praktycznie realizację zadania *ochrony przed* nimi. Właściwa i dostateczna opieka nad zwierzętami zapobiega bowiem sytuacji, w której mogłyby one stanowić zagrożenie dla ludzi. Należy jednak pamiętać, że działanie odwrotne – każde usuwanie zagrożenia ze strony bezdomnych zwierząt, nie stanowi tym samym sprawowania nad nimi *opieki*.

3. CELE ORAZ WYKONAWCY PROGRAMU

Głównym celem Programu jest opieka nad zwierzętami bezdomnymi oraz przeciwdziałanie bezdomności zwierząt na obszarze Gminy. Program jest wyrazem wypełnienia obowiązku prawnego nałożonego na gminy, a jego cel realizowany jest poprzez podejmowanie odpowiednich działań, będących przedmiotem kolejnych rozdziałów Programu.

3.1 ZAKRES PODMIOTOWY

Program Opieki nad Zwierzętami Bezdomnymi oraz Zapobiegania Bezdomności Zwierząt wprowadzany jest do gminnego porządku prawnego corocznie w formie uchwały. Programem objęte są zwierzęta bezdomne, w szczególności psy i koty, przebywające w granicach administracyjnych Gminy.

Realizacja działań w zakresie opieki nad zwierzętami bezdomnymi i przeciwdziałania bezdomności zwierząt odbywa się przy wzajemnej współpracy:

- a) Urzędu Gminy,
- b) Straży Gminnej,
- c) Policji,
- d) Upoważnionego Przedstawiciela Organizacji Społecznej.

3.2 ZAKRES PRZEDMIOTOWY

Opieka nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie Gminy polega w szczególności na:

1. Zapewnieniu bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt,
2. Sprawowaniu opieki nad kotami wolno żyjącymi oraz ich dokarmianie,
3. Odławianiu bezdomnych zwierząt z terenu Gminy,

4. Przeprowadzaniu zabiegów sterylizacji lub kastracji zwierząt przebywających w Schronisku,
5. Poszukiwaniu nowych właścicieli dla zwierząt bezdomnych,
6. Usypianiu ślepych miotów,
7. Wyznaczeniu gospodarstwa rolnego, które zapewni miejsce dla zwierząt gospodarskich,
8. Zapewnieniu całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Dodatkowo, jeśli Rada Gminy uzna to za słuszne, Program może obejmować plan znakowania zwierząt. Koszty realizacji Programu ponosi w całości Gmina, jednak część zadań można powierzyć podmiotowi prowadzącemu schronisko dla zwierząt.

4. FORMY OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI I SPOSOBY ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI

4.1 FORMY OPIEKI NAD BEZDOMNYMI PSAMI I SPOSOBY ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI PSÓW

Do obowiązków Gminy należy podejmowanie działań mających na celu sprawowanie opieki nad psami bezdomnymi oraz zapobieganie zjawisku bezdomności wśród psów. Zapewnienie opieki bezdomnym psom z terenu Gminy Mielno polegać powinno w szczególności na poszukiwaniu nowych właścicieli dla zwierząt oraz zachęcaniu mieszkańców do dokonywania adopcji. Poszukiwanie nowych właścicieli oraz prowadzenie akcji i propagowanie postaw, mających na celu zachęcanie mieszkańców do dokonywania adopcji psów jest jednym z najbardziej efektywnych sposobów przeciwdziałania bezdomności zwierząt. Problem bezdomności psów nie może zostać rozwiązany bez pomocy i wsparcia mieszkańców, w związku z czym Gmina powinna dążyć do wprowadzenia wszelkich mechanizmów zachęcających do adopcji.

Do obowiązków Gminy należy również odławianie bezdomnych psów i zapewnienie im miejsca w schronisku. Konieczne jest zatem zorganizowanie jednostki, zajmującej się odławianiem bezdomnych zwierząt z terenu Gminy i ich transportem do schroniska. Odławianie zwierząt bez zapewnienia im miejsca w schronisku będzie niedopuszczalne. Wyjątek będzie stanowiła sytuacja, w której zwierzę stwarza poważne zagrożenie dla ludzi lub innych zwierząt.

Zmniejszeniu populacji bezdomnych psów mają służyć obligatoryjne zabiegi sterylizacji lub kastracji, które stanowią najskuteczniejszą metodę walki z niechcianym i niekontrolowalnym rozrodem zwierząt bezdomnych. Zabiegi w sposób humanitarny pozwalają sprawować nadzór nad liczbą rodzących się psów i uniknąć tym samym późniejszego problemu nadpopulacji.

Z dotychczasowej analizy i badań wynika, iż zabiegi nie oddziałują negatywnie na zdrowie zwierząt. Pokrycie kosztów sterylizacji i kastracji odbywać się będzie z budżetu Gminy i w porównaniu z nakładami ponoszonymi w związku z odławianiem bezdomnych zwierząt i zapewnianiem im miejsca w schroniskach ma to być koszt, który w przyszłości zaowocuje redukcją wydatków na walkę z bezdomnością zwierząt. Szacunkowy jednostkowy koszt zabiegu sterylizacji lub kastracji jest dużo niższy niż koszt odłowienia i utrzymywania zwierzęcia w schronisku. Zabiegi są usługą wykonywaną jednokrotnie w ciągu całego życia zwierzęcia i pozwalają całkowicie wyeliminować możliwość dalszego rozrodu. W zależności od regionu Polski ceny zabiegów wahają się od kilkudziesięciu do kilkuset złotych, podczas gdy koszt codziennego utrzymania jednego zwierzęcia w schronisku oscyluje wokół kilku złotych. Przeprowadzone zabiegi mają na celu zapewnienie gminie kontroli i ograniczenie liczby nowych zwierząt w schronisku, a co za tym idzie redukcję kosztów utrzymania całego schroniska.

Do zadań Gminy należy zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt. Rozpowszechnienie informacji o przychodni weterynaryjnej podejmującej interwencję w takich przypadkach ułatwi mieszkańcom podjęcie szybkich i zdecydowanych działań i tym samym usprawni działania w tym zakresie. Informacja powinna być rozpowszechniana przy użyciu wszystkich dostępnych środków przekazu na terenie Gminy, włączając w to plakaty i ulotki będące do pobrania w Urzędzie Gminy, lecznicach, schronisku i innych dostępnych dla mieszkańców miejscach.

Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom może się również odbywać poprzez rejestrację psów, będących własnością mieszkańców lub ich znakowanie. Elektroniczne znakowanie psów stanowi jedną z metod przeciwdziałania bezdomności zwierząt. Dzięki znakowaniu można m.in. szybko ustalić właściciela zagubionego psa i zawiadomić go o odnalezieniu zwierzęcia. Elektroniczne oznakowanie psa jest niezbędnym wymogiem, aby podróżować z czworonogiem po krajach Unii Europejskiej.

Wszczepianie zwierzętom pod skórę miniaturowych układów elektronicznych, przechowujących numer, umożliwia ich szybką identyfikację. Zaletą tzw. transponderów jest niemożność ich zgubienia, tak częsta w przypadku obroży, blaszek, plakietek i innych

identyfikatorów zewnętrznych. Czipowanie jest technicznie bardziej zaawansowanym sposobem znakowania, w porównaniu do kolczykowania czy tatuażu.

W praktyce czynność elektronicznego oznakowania jest prostym, szybkim i niemal bezbolesnym dla czworonoga zabiegiem. Transponder, popularnie nazywany czipem, jest wszczepiany pod skórę zwierzęcia za pomocą aplikatora. Czip zawiera elektroniczny układ scalony i antenę, umieszczone w specjalnej szklanej kapsule, uniemożliwiającej przedostanie się do środka płynów ustrojowych. Posiada on jedyny w swoim rodzaju, niepowtarzalny 15-to cyfrowy numer, który można odczytać za pomocą specjalnego urządzenia tzw. czytnika. Czynność polega na zbliżeniu czytnika do zwierzęcia (transponder jest zazwyczaj umieszczony tuż pod skórą na szyi lub między łopatkami), na wyświetlaczu pojawia się wtedy zakodowany numer. Za pomocą tego numeru możliwe jest ustalenie danych właściciela zwierzęcia. To z kolei jest możliwe tylko przy wcześniejszej rejestracji zwierzęcia w bazie danych oznakowanych elektronicznie (zaczipowanych) zwierząt.

Działaniem nierozzerwalnie związanym z czipowaniem jest więc tworzenie baz danych, czyli rejestru zwierząt oznakowanych, w którym dokonuje się aktualizacji spisów zwierząt oraz zakup czytników do czipów. Tylko kompleksowa i właściwa organizacja całego systemu gwarantuje jego efektywność. Same mikroczipy nie stanowią metody rozwiązywania problemu bezdomnych zwierząt. Są tylko znacznym ułatwieniem w przypadku odnajdywania zwierząt, które zaginęły i są aktywnie poszukiwane przez swoich właścicieli, a zostały wcześniej poddane znakowaniu.

Bazy danych są zazwyczaj prowadzone przez Urząd Gminy, schroniska lub lecznice weterynaryjne dokonujące czipowania. Mają one dostęp jedynie do danych zwierząt zarejestrowanych z danej jednostki lokalnej. Zalecana jest w związku z tym również rejestracja zwierzęcia w ogólnopolskiej bazie danych (np. www.safe-animal.eu powiązanej z Europetnet w Brukseli). Rejestracji można dokonać samemu, należy podać numer czipa i kontakt z właścicielem. Użytkownicy mogą korzystać z wyszukiwarki www.europetnet.com, po wpisaniu numeru czipa następuje przekierowanie do bazy, w której zwierzę jest zarejestrowane.

W przypadku ucieczki, zagubienia lub kradzieży zwierzęcia, przy wcześniejszej rejestracji w jednej z ogólnopolskich baz oznakowanych elektronicznie zwierząt każda osoba dysponująca czytnikiem, np. lekarz weterynarii, po odczytaniu numeru i wprowadzeniu go do wyszukiwarki odnajdzie dane właściciela i może go powiadomić o miejscu pobytu czworonoga.

Jeśli niemożliwe jest w danym momencie przeprowadzenie akcji czipowania to bardzo ważne jest inne oznakowanie zwierzęcia – umieszczenie przy obroży informacji z aktualnym

numerem telefonu, blaszki z wygrawerowanymi danymi właściciela lub każda inna forma ułatwiająca identyfikację zwierzęcia i jego właściciela.

Edukacja mieszkańców w zakresie humanitarnego traktowania psów oraz obowiązków właścicieli wobec nich, w tym obowiązków nałożonych przepisami prawa, łączy i uzupełnia powyższe zadania oraz pozwala na kompleksowe ich wdrożenie.

4.2 FORMY OPIEKI NAD BEZDOMNYMI KOTAMI I SPOSOBY ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI KOTÓW

Kluczową kwestią w zakresie działań podejmowanych na rzecz opieki nad kotami jest rozróżnienie zwierząt bezdomnych od kotów wolno żyjących.

Koty wolno bytujące nie są bezdomne (zgodnie z art. 4 ust. 16 zwierzęta bezdomne to „zwierzęta domowe lub gospodarskie, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd pozostawały”). Takie koty od urodzenia nie posiadały ani właściciela ani opiekuna i zazwyczaj nie potrzebują tego rodzaju pomocy, w odróżnieniu od kotów bezdomnych, zagubionych lub porzuconych przez dotychczasowych właścicieli.

Zdrowe zwierzę wolno bytujące nie pozwoli człowiekowi się pochwycić, a chore i niezdolne do ucieczki będzie utrudniało działania zmierzające do pomocy (poprzez drapanie, gryzienie, warczenie). Kot domowy, natomiast, jest przyzwyczajony do obecności ludzi i sam szuka towarzystwa człowieka, odpowiada na zawołanie, z chęcią pozwala na głaskanie. Obserwacja reakcji i zachowania zwierzęcia pozwala na właściwą kwalifikację napotkanego kota i dobranie właściwej ścieżki postępowania w zastanej sytuacji.

Zapobieganie bezdomności kotów opiera się na zapewnieniu opieki zagubionym i porzuconym kotom z terenu Gminy, w szczególności poprzez zapewnienie im miejsca w schronisku oraz poszukiwanie nowych właścicieli. Prowadzenie kampanii zachęcających mieszkańców do adopcji bezdomnych zwierząt oraz opracowanie mechanizmów wspierania takich postaw może pomóc w znacznym stopniu zredukować liczbę kotów pozostających bez domu i opieki.

Do zmniejszenia populacji kotów nie posiadających właścicieli może się również przyczyniać ich planowa sterylizacja lub kastracja. Poprzez stosowanie tego rodzaju zabiegów możliwa jest zorganizowana kontrola liczby zwierząt i tym samym właściwe zaplanowanie i realizacja założeń związanych z zapewnieniem im opieki. Zabieg sterylizacji lub kastracji zwierząt w schroniskach należy do obowiązkowych zadań Gminy i stanowi jedną z najskuteczniejszych metod walki z nadpopulacją zwierząt bezdomnych.

Opieka nad kotami wolno żyjącymi różni się od działań podejmowanych na rzecz zwierząt bezdomnych i polega głównie na ich dokarmianiu. Zwierzęta przebywające na terenie danej Gminy, w zależności od stopnia jej zurbanizowania, mają zazwyczaj coraz większe trudności z utrzymaniem się przy życiu. Brak dostępu do niezamieszkałych ciepłych pomieszczeń, szczelnie zamknięte pojemniki z odpadami oraz rozbudowa infrastruktury kosztem powierzchni środowiska naturalnego niejednokrotnie uniemożliwia samodzielne bytowanie. Okresem szczególnie uciążliwym jest sezon zimowy, podczas którego niskie temperatury stanowią dodatkowe zagrożenie dla życia zwierząt nie posiadających domu.

Dostarczenie posiłków kotom wolno żyjącym umożliwia ich przetrwanie w przypadku braku możliwości samodzielnego zdobycia pokarmu. Należy pamiętać, że dokarmianie kotów powoduje, że stają się one uzależnione od dokarmiających i aby pomoc zapewniana zwierzętom nie przynosiła szkody, powinna być ona regularna i długofalowa. Opieka nad kotami wolno żyjącymi, w tym ich dokarmianie, mieści się w zakresie zadań własnych Gminy.

Ważnym postępowaniem w zakresie opieki nad kotami bezdomnymi i wolno żyjącymi jest zapewnienie im opieki weterynaryjnej w przypadku napotkania zwierzęcia chorego lub rannego. W takich przypadkach należy zgłosić taki fakt Straży, Policji lub organizacjom zajmującym się pomocą zwierzętom. Reagować może i powinien każdy mieszkaniec Gminy. Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem kotów spoczywa na Gminie.

4.3 FORMY OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI GOSPODARSKIMI

W przypadku zwierząt gospodarskich, które uciekły bądź się zgubiły i nie potrafią same trafić do domu, kluczową rolę odgrywa ich właściwa identyfikacja – odczytanie oznakowania zwierzęcia i powiadomienie jego właściciela. W razie wątpliwości, co do własności, jednostką, która powinna zostać poinformowana o takim fakcie jest Urząd Gminy. W następstwie zgłoszenia wójt, burmistrz lub prezydent przedsięwzięcie odpowiednie kroki. W przypadku zaistnienia okresu bezdomności wśród zwierząt gospodarskich priorytetem jest zapewnienie im miejsca do przebywania i podstawowa opieka na tym etapie oraz aktywne poszukiwanie właściciela.

Przypadki bezdomności wśród zwierząt gospodarskich są bardzo rzadkie, jednak ustawodawca przewidział taką możliwość i nałożył na gminy obowiązek wskazania gospodarstwa rolnego, które zajmować się będzie przyjmowaniem i opieką nad takimi

zwierzętami. Selekcji gospodarstwa i jego wsparcia dokonać powinien organ sprawujący władzę w gminie – jej wójt, burmistrz lub prezydent.

5. DZIAŁANIA EDUKACYJNE

Poprzez edukację rozumiemy ogół działań ukierunkowanych na wywołanie zamierzonych i celowych zmian. Punktem wyjściowym do przeprowadzenia zmian jest zazwyczaj zastana sytuacja, wymagająca podjęcia odpowiednich i oczekiwanych kroków, służących poprawie warunków ogólnych.

Przeprowadzanie działań edukacyjnych jest postępowaniem świadomym oraz celowym, a oczekiwane zmiany mają być względnie głębokie i trwałe. Akcje informacyjno-edukacyjne dla mieszkańców pozwalają na kształtowanie świadomych postaw obywatelskich i wdrażanie prawidłowych zachowań. Działalność edukacyjna Gminy przyczynia się do podnoszenia świadomości jej mieszkańców, co w konsekwencji prowadzi do rozważnego i zgodnego z przepisami i zasadami postępowania w sytuacjach związanych z ochroną zwierząt oraz przeciwdziałaniem ich bezdomności.

Szeroko zakrojona działalność informacyjno-edukacyjna Gminy niesie ze sobą pozytywny wymiar w zakresie podnoszenia poziomu wiedzy oraz świadomości i tym samym przyczynia się do ochrony ludzi i zwierząt. Utrwalanie właściwych kierunków postępowania ma na celu wdrożenie pożądanых zmian i ich jak najszersze promowanie.

Działania edukacyjne są kluczowym elementem realizacji Programu i warunkiem jego powodzenia, jako że tylko oczekiwana zmiana postaw mieszkańców może wpłynąć na poprawę sytuacji i efektywność założeń wymienionych w niniejszym dokumencie. Edukacja mieszkańców jest działaniem długofalowym i może odbywać się poprzez takie formy nauczania jak m.in. konferencje, szkolenia, warsztaty, kampanie informacyjne, akcje edukacyjne, publikacje, filmy, foldery, plakaty, wystawy, itp. Materiały edukacyjne mogą być udostępniane i rozprowadzane poprzez przychodnie i lecznice weterynaryjne, sklepy zoologiczne, Schronisko, stowarzyszenia i organizacje społeczne, których statutowym celem jest ochrona zwierząt. Istotnym elementem kampanii edukacyjnej jest promocja Programu oraz pozyskiwanie partnerów medialnych: prasowych, a także w miarę możliwości i dostępności - radiowych i telewizyjnych. Jak najszerszej zakrojona akcja propagująca założenia i postulaty Programu umożliwi dotarcie z informacją do wszystkich zainteresowanych – mieszkańców Gminy.

Katalog działań edukacyjnych w ramach realizacji Programu nie jest zbiorem zamkniętym i pożądane jest poszukiwanie nowych rozwiązań. Podstawę mogą stanowić następujące idee:

1. Wyrażanie sprzeciwu i potępienie niewłaściwego zachowania wobec zwierząt

Kształtowanie świadomości ludzi powinno zostać oparte na wdrażaniu prawidłowych postaw i zasad traktowania zwierząt w ogólności. Promowanie humanitarnego postępowania, w tym poszanowanie praw i obowiązków wynikających z posiadania zwierzęcia, powinno przebiegać równocześnie z potępieniem i wyrażaniem sprzeciwu wobec osób źle traktujących zwierzęta, zarówno te pozostające pod ich opieką jak i bezdomne. Powszechne dostrzeżenie, a następnie wyraźne potępienie tego rodzaju zachowań przyczynić się może do głębokiej i trwałej zmiany postaw względem wszystkich zwierząt. Aby Program mógł spełnić swoją rolę potrzebna jest zmiana stosunku do zwierząt i chęć zapewnienia im jak najlepszej opieki i pomocy. Sygnalizowanie i zgłaszanie niepokojących mieszkańców zdarzeń umożliwi Gminie sprawne podjęcie działań w zakresie ochrony zwierząt.

Na podstawie znowelizowanej ustawy wprowadzono obowiązek odebrania zwierzęcia w przypadkach niecierpiących zwłoki, gdy pozostawienie zwierzęcia pod opieką dotychczasowego właściciela lub opiekuna zagraża jego życiu lub zdrowiu. Odebranie zwierzęcia może zostać wykonane na podstawie informacji uzyskanej od straży gminnej, policji, upoważnionych przedstawicieli organizacji społecznych, których statutowym celem jest ochrona zwierząt. O odebraniu musi być niezwłocznie powiadomiony wójt. Odebrane zwierzęta gospodarskie będą przekazywane do wskazanego przez wójta gospodarstwa rolnego, po uzyskaniu zgody właścicieli.

2. Krytyka zjawiska porzucania zwierząt

Potępienie porzucania zwierząt wynika z poprzedniego postulatu i jest jego naturalnym rozwinięciem. Dopóki nie zostanie uświadomiona ludziom powaga sytuacji i konsekwencji związanych z porzuceniem zwierzęcia, niemożliwe będzie przeprowadzanie efektywnych akcji opieki i zapobiegania bezdomności. Właściciel, który ponosi odpowiedzialność za zwierzęta pozostające pod jego opieką, obowiązany jest do dbania o nie i zapewnienia im odpowiednich warunków życia oraz ochrony.

Spółeczny sprzeciw wobec porzucania zwierząt stanowi świadectwo właściwych postaw mieszkańców. Jeśli nie są to postawy zakorzenione wśród mieszkańców Gminy, należy doprowadzić dostępnymi sposobami informacyjno-edukacyjnymi do ukształtowania świadomości opartej na zasadach poszanowania praw zwierząt.

Powodzenie realizacji założeń Programu zależy od postępowania mieszkańców Gminy i tylko oni mogą zapobiegać bezdomności zwierząt na jej terenie.

3. Promowanie zabiegów sterylizacji i kastracji zwierząt

Nadpopulacja psów i kotów jest poważnym problemem, dotyczącym wszystkich. Każdego roku w schroniskach w całym kraju usypianych jest wiele tysięcy psów i kotów. Usypiane są nie z powodu starości czy nieuleczalnej choroby, lecz z powodu braku miejsca w schroniskach, chorób wirusowych i zbyt małej ilości domowych adopcji.

Chirurgiczna sterylizacja jest najlepszym sposobem rozwiązania problemu nadpopulacji zwierząt, dotyczy zarówno samic jak i samców. Należy uświadamiać mieszkańców, że pomimo krążących mitów dotyczących zabiegów, udowodnione zostało, że wysterylizowane samce kotów żyją średnio o dwa lata dłużej niż nie poddane temu zabiegowi. Zachorowalność na pewne typy nowotworów złośliwych i podatność na infekcje, szczególnie dróg moczowych, spada u kotów i psów o 98%. Psy i koty poddane sterylizacji nie są zbyt skłonne do włóczęgi, wiążą się silniej ze swoimi ludzkimi opiekunami i mają mniej kłopotliwych nawyków, jak np. wdawanie się w bójki i znaczenie swego terytorium. Zabiegi sterylizacji są bezpieczne i przeprowadzane przez weterynarzy rutynowo. Polegają na usunięciu fragmentów układu płciowego (rozrodczego) i mogą być dokonywane już na kilkumiesięcznych zwierzętach. Powrót do normalnej aktywności następuje po kilku dniach od zabiegu.

Należy zachęcać właścicieli do poddawania zwierząt zabiegom sterylizacji, pozwoli to na uniknięcie nieplanowanego rozrodu i kontrolę liczby potencjalnie bezdomnych zwierząt.

4. Promowanie adopcji zwierząt bezdomnych

Adopcja zwierząt bezdomnych jest najskuteczniejszym sposobem rozwiązywania problemu zwierząt aktualnie pozbawionych właścicieli i opiekunów. Większość zwierząt przebywających w schronisku jest oswojona, żyła i dorastała z człowiekiem, ale z różnych powodów straciła właściciela. Często są to zwierzęta wychowane, ułożone, ufne i nauczone czystości. Zwierzęta przebywające w schronisku zostały również poddane obowiązkowym zabiegom sterylizacji lub kastracji, w związku z czym nie ma potrzeby przeprowadzania tych zabiegów we własnym zakresie.

Gmina powinna promować świadome nabywanie zwierząt, oparte na rzetelnej analizie możliwości dla zapewnienia im odpowiedniej opieki. Decyzja o adopcji oddziałuje nie tylko na życie adoptujących i członków ich rodzin, ale również całkowicie odmienia dalsze losy

zwierząt. W związku z powyższym istotne jest dokonanie rozsądnych wyborów oraz podjęcie przemyślanych i odpowiedzialnych decyzji.

Warunki i zasady adopcji, pomimo różnic w zależności od schroniska i jego procedur wewnętrznych, posiadają cechy wspólne. Do schroniska przyjeżdżają zazwyczaj osoby wiedzące już, jakiego zwierzęcia szukają, a jeśli chodzi o sprecyzowanie pożądanego charakteru – pomocni są pracownicy schroniska, którzy mogą pokazać, które zwierzęta spełniają nasze oczekiwania. Spośród nich można wybrać czworonoga dla siebie, a gdy dokonamy już wyboru, zwierzę jest wyprowadzane przez pracownika z kojca. Po zapoznaniu i zaakceptowaniu z obu stron – zarówno naszej, jak i zwierzęcia – można dokonywać formalności związanych z adopcją zwierzęcia ze schroniska.

Adoptować zwierzę może tylko osoba pełnoletnia, posiadająca przy sobie dowód osobisty oraz obrozę i smycz. Dane z dowodu osobistego zapisywane są w dokumentach schroniska. Adopcji można dokonać tylko osobiście, w dniach i godzinach otwarcia schroniska dla wizytujących. Adopcja zwierzęcia wiąże się z pokryciem opłaty adopcyjnej. Jest to częściowy zwrot kosztów szczepień i zabiegów – poprzez uzyskane w ten sposób pieniądze schronisko może uregulować koszty kolejnych zabiegów dla zwierząt u lekarza weterynarii (wysokość opłaty ustalana jest przez organ zarządzający schroniskiem). Po uiszczeniu opłaty zgodnej z cennikiem schroniska, właściciel otrzymuje potwierdzenie wpłaty, książeczkę zdrowia zwierzęcia z wpisanym szczepieniem przeciw wściekliznie oraz indywidualny numer czip (jeśli taki istnieje). Osoba adoptująca zwierzę podpisuje umowę adopcyjną, w której zobowiązuje się do dobrego traktowania nowego podopiecznego, a w wypadku, gdy nie będzie mogła się już dłużej nim opiekować – nie porzucania go, lecz oddania z powrotem do schroniska.

Zwierzęta nie są nigdy wydawane do trzymania na łańcuchu oraz do warunków, które są gorsze od tych, jakie może zapewnić im schronisko. W razie stwierdzenia nieodpowiednich warunków lub nieodpowiedniego traktowania zwierzęcia, schronisko ma prawo zabrania go, jeśli wcześniejsze rozmowy z nowym właścicielem nie wpłyną na poprawę opieki i warunków. Adopcja jest również niemożliwa, gdy przygarnąć zwierzę chce osoba niepełnoletnia, będąca pod wpływem alkoholu albo sprawiająca wrażenie nieodpowiedzialnej. Zwierzę również nie zostanie wydane osobie, względem której istnieje podejrzenie, że trudni się handlem zwierzętami. Nie jest możliwe również adoptowanie zwierząt, na których wydanie nie zgadza się lekarz weterynarii. Zwierzę z kwarantanny jest wydawany jedynie tym osobom, które są w stanie udokumentować fakt, iż są jego prawnymi właścicielami.

W innym przypadku nie istnieje możliwość adopcji zwierzęcia przebywającego na kwarantannie.

Decydując się na adopcję należy pamiętać o kilku bardzo ważnych kwestiach. Decyzja powinna być wielokrotnie i dogłębnie przeanalizowana, zarówno pod kątem finansowym (zapewnienie pożywienia, akcesoriów, regularnych wizyt u weterynarza), jak i czasowym. Schronisko należy odwiedzić wielokrotnie, umożliwia to przeprowadzanie rozmów z pracownikami i wolontariuszami, co pozwoli na jednoznaczne określenie jakie dokładnie zwierzę jest przez nas poszukiwane. Po wybraniu zwierzęcia, aby uniknąć podjęcia pochopnej decyzji, zalecana jest jego obserwacja w schronisku oraz podczas wspólnych spacerów. Istotne jest również uświadomienie sobie, iż zwierzę potrzebuje czasu, aby przyzwycząć się do nowych właścicieli i nowego domu, a więc w początkowych dniach ma prawo być zdezorientowane i nerwowe. Zadaniem nowych właścicieli jest podjęcie starań, aby zwierzę w miarę upływu czasu oswajało się z nowymi warunkami i nigdy nie musiało już wrócić do schroniska. Adopcja umożliwia zwierzętom znalezienie domu, ale z racji swojej istoty i decydującej dla dalszego życia zwierzęcia roli, musi zostać przeprowadzona w sposób mający dobro zwierzęcia za priorytet. Stąd niejednokrotnie stosowane są procedury, pozwalające upewnić się, że osoba adoptująca podjęła świadomą i odpowiedzialną decyzję i nie wyrządzi w przyszłości zwierzęciu, już doświadczonemu przez człowieka, jeszcze większej krzywdy.

Wszystkie działania edukacyjne mają na celu podniesienie świadomości mieszkańców w zakresie prawidłowych postaw wobec zwierząt i obowiązków, wynikających z ich posiadania. Szczególnie ważną kwestią jest świadomy zakup zwierząt, który przyczyni się do ograniczenia ich niekontrolowanego rozmnażania.

Odnosząc się do problematyki ochrony zwierząt zasadne jest zwrócenie uwagi na etyczny aspekt zależności pomiędzy ludźmi a zwierzętami. Nie można zapominać, że zwierzęta są istotami żywymi, zdolnymi do odczuwania cierpienia, które powinny mieć zagwarantowane to, aby były traktowane w sposób humanitarny. Człowiek, który jest świadomy wartości życia, zarówno swojego jak i zwierzęcia, powinien a nawet ma obowiązek bronić tej wartości.

Prawidłowe postawy najłatwiej kształtować od najmłodszych lat i wdrażać poprzez działania edukacyjne w szkołach i przedszkolach. We współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz praw i ochrony zwierząt Gmina może również aktywizować mieszkańców do wspierania i podejmowania działań w ramach tych organizacji. Wszystkie działania mające na celu ochronę zwierząt przyczyniają się do poprawy ich losu i co za tym idzie także warunków życia mieszkańców Gminy.

6. SYTUACJA ZWIERZĄT BEZDOMNYCH W GMINIE MIELNO

6.1 OGÓLNE INFORMACJE O GMINIE

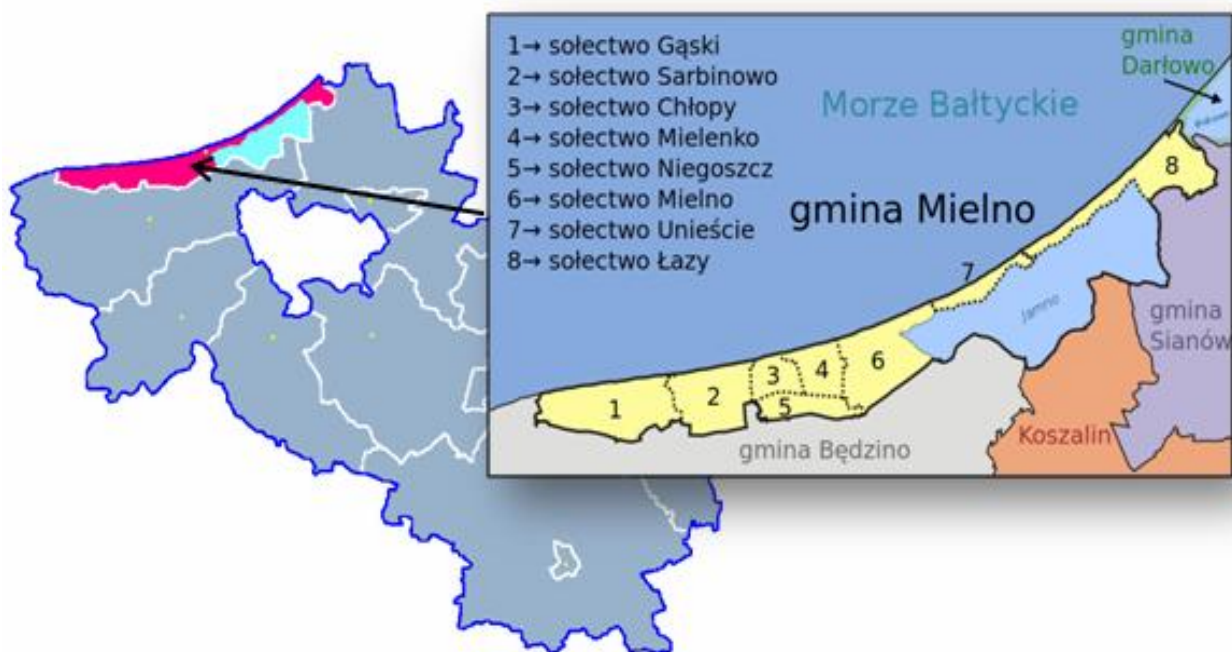
Mielno jest gminą wiejską zlokalizowaną na obszarze Pomorza Środkowego, w północnej części województwa zachodniopomorskiego. Gmina wiejska Mielno jest jedną z ośmiu jednostek samorządu terytorialnego wchodzącego w skład powiatu koszalińskiego. Zajmuje ona powierzchnię 63 km² z czego aż 38 % stanowi jezioro Jamno.

Pod względem powierzchni i liczby mieszkańców niniejsza jednostka samorządu terytorialnego jest najmniejszą gminą w powiecie. Sąsiaduje z następującymi gminami Będzino, Sianów i Darłowo. Północną granicę gminy stanowi linia brzegowa Morza Bałtyckiego.

W skład gminy wchodzi 8 sołectw: Gąski, Sarbinowo, Chłopy, Niegoszcz, Mielenko, Mielno, Unieście i Łazy oraz 13 pozostałych miejscowości.

Na dzień 31.12.2010 r. w gminie Mielno zamieszkiwało 5 084 osób w tym 2 456 mężczyzn i 2 628 kobiet. Gęstość zaludnienia wyniosła 82 osób na km². Należy nadmienić, że w okresie sezonu letniego liczba osób przebywających na terenie gminy wzrasta kilkadziesiąt razy.

Rysunek 1. Położenie Gminy Mielno na tle powiatu koszalińskiego

Działalność gospodarcza Gminy Mielno skupia się wokół handlu hurtowego i detalicznego, obsługującego głównie mieszkańców i przyjezdnych oraz działalności okołoturystycznej, obejmującej głównie hotelarstwo i gastronomię. O niniejszej strukturze działalności decyduje przede wszystkim turystyczny charakter Gminy, leżącej bezpośrednio w sąsiedztwie Morza Bałtyckiego i jeziora Jamno oraz posiadającej atrakcyjne warunki przyrodniczo - krajobrazowe.

Największymi naturalnymi zaletami opisywanej jednostki samorządu terytorialnego są: czysta woda morska, szeroka i czysta, drobnoziarnista plaża oraz pas leśny ciągnący się wzdłuż wydm na większej części wybrzeża. Obszar ten charakteryzuje się ponadto korzystnymi warunkami bioklimatycznymi. Na terenie Gminy Mielno występują dobre warunki do uprawiania jazdy konnej, wędkarstwa, żeglarstwa, windsurfingu, kitesurfingu, nart wodnych, bojerów, a także lotniarstwa i paralotniarstwa.

Bazę noclegową Gminy Mielno tworzą obiekty sanatoryjne, hotele, motele, pensjonaty, ośrodki wczasowe i kolonijne, kempingi, pola namiotowe, kwatery prywatne i gospodarstwa agroturystyczne.

Ponadto na jej terenie funkcjonują obiekty rekreacyjno-wypoczynkowe takie jak: kąpieliska strzeżone, baseny, boiska, korty tenisowe, siłownie, sauny, gabinety odnowy biologicznej, wypożyczalnie sprzętu sportowego, przystanie wodne i żeglarskie oraz sezonowe wypożyczalnie sprzętu wodnego. Lokalną bazę gastronomiczną tworzą liczne restauracje, kawiarnie, smażalnie ryb oraz różnorodne punkty usługowe.

Należy nadmienić, że turystyka na terenie Gminy Mielno charakteryzuje się sezonowością oraz uzależnieniem od warunków pogodowych. Sezonowość negatywnie hamuje rozwój bazy całorocznej oraz zmniejsza efektywność ekonomiczną istniejących obiektów.

Ponadto atrakcyjne walory krajobrazowo-rekreacyjne Gminy Mielno zachęcają do osiedlania się na jej terenach. Na dalszy poziom atrakcyjności Gminy zdecydowanie wpłynie jej umiejętność uporządkowania kwestii związanej z zapewnieniem opieki zwierzętom i zapobieganiem ich bezdomności na jej terenie. Właściwe wdrożenie Programu pomoże Gminie w utrwaleniu jej dobrego wizerunku, a także zachęci mieszkańców i inne gminy do świadomego, humanitarnego działania na rzecz praw i ochrony zwierząt.

6.2 STAN AKTUALNY ZWIERZĄT BEZDOMNYCH

Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Urząd Gminy w Mielnie, na terenie analizowanej jednostki samorządu terytorialnego liczba bezdomnych psów odłowionych z terenu gminy wiejskiej Mielno oraz przewiezionych do Schroniska w ostatnich trzech latach kształtowała się następująco:

Tabela 1. Liczba bezdomnych psów odłowionych z terenu gminy wiejskiej Mielno oraz przewiezionych do Schroniska w latach 2008-2011

Rok	Liczba odłowionych bezdomnych psów (w szt.)
2008	12
2009	14
2010	18
2011	16

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Mielnie

Na podstawie powyższych danych oraz doświadczenia pracowników Urzędu Gminy w Mielnie w zakresie bezdomności psów, przewiduje się, że w najbliższym roku, tj. 2012, liczba bezdomnych psów będzie kształtować się na podobnym poziomie, tj. około 16 sztuk.

Ponadto według niniejszego źródła informacji, problem bezdomności dotyczy również około 5 kotów, natomiast nie występuje on obecnie wśród zwierząt gospodarskich. Dlatego też dotychczas kwestia bezdomności zwierząt gospodarskich nie wymagała regulacji na terenie Gminy, jako że nie zgłaszano takich przypadków.

Zgodnie z powyższymi danymi, wynika, że problem bezdomności zwierząt na terenie Gminy Mielno dotyczy głównie psów. Stanowią one zagrożenie dla ludzi i zwierząt domowych. Mogą również zagrażać bezpieczeństwu drogowemu, poprzez gwałtowne wtargnięcia na drogi i utrudnienia w ruchu komunikacyjnym.

Bezdomne zwierzęta przyczyniać się mogą także do pogorszenia stanu sanitarno-epidemiologicznego Gminy i tym samym negatywnie wpływać na jej wizerunek.

Problem bezdomności wśród zwierząt na terenie opisywanej jednostki samorządu terytorialnego jest szczególnie dostrzegalny w sezonie letnim, co ma ścisły związek z turystycznym charakterem Gminy Mielno. Wówczas to najwięcej bezdomnych, porzuconych zwierząt przez turystów oraz mieszkańców pobliskich miast lub też zagubionych zwierząt domowych jest dostrzegalnych na plażach i w ich najbliższym obrębie.

Stopień bezdomności zwierząt na terenie Gminy Mielno osiąga również większe rozmiary na terenach mniej zurbanizowanych i słabiej zaludnionych, gdzie bezdomne psy stanowią zagrożenie dla dzikich zwierząt, takich jak sarny, zające.

Na skalę problemu bezdomności zwierząt na terenie Gminy Mielno istotny wpływ ma zjawisko porzucania oraz podrzucania zwierząt z okolicznych gmin oraz miast. Napływ zwierząt z okolic wpływa na ich zwiększoną koncentrację na obszarze opisywanej jednostki samorządu terytorialnego i skutecznie prowadzi do poszerzania się zakresu przedmiotowego problemu. Gmina w takim przypadku zmuszona jest do podejmowania działań na większą skalę i reagowania w przypadkach zwierząt, których bezdomność nie jest pierwotnie związana z jej obszarem. Właściciele czworonogów zostawiają swoje zwierzęta, porzucają w ustronnych miejscach, przywiązują do drzew itd. Oprócz oczywistego braku wrażliwości, odpowiedzialności i wyobraźni, takie zachowanie cechuje się również dużym okrucieństwem i powinno zostać stanowczo potępione. Niska świadomość ekologiczna właścicieli i opiekunów oraz brak wrażliwości części mieszkańców Gminy przyczynia się do pogłębiania problemu bezdomności zwierząt oraz jego skali.

Obecnie problemem bezdomnych zwierząt całorocznie zajmuje się Sekcja Komunalna i Ochrony Środowiska Urzędu Gminy w Mielnie, Straż Gminna w Mielnie oraz dodatkowo w sezonie letnim Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Koszalinie (PGK Koszalin). Ze względu na fakt, że obecnie na opisywanym terenie nie funkcjonuje specjalistyczna firma zajmująca się odławianiem bezdomnych zwierząt, niniejsze zadanie jest realizowane przez Straż Gminną w Mielnie.

W sytuacji, gdy nie udało się znaleźć opiekuna dla odłowionego przez Straż Gminną zwierzęcia, trafiał on do schroniska miejskiego prowadzonego przez Stowarzyszenie Wspierania i Rozwoju Schroniska dla Zwierząt w Kołobrzegu - "REKS" zlokalizowanego przy ul. 6 Dywizji Piechoty 60 w Kołobrzegu. Pracownicy niniejszego Schroniska zapewniali mu należytą opiekę weterynaryjną. Do zadań Schroniska należało także poszukiwanie nowych opiekunów dla bezdomnych zwierząt. Niniejsze Schronisko, jednak nie przyjmuje kotów, w związku z czym bezdomne koty zostawały przekazywane pod opiekę mieszkańcom Gminy, którzy chcieli przygarnąć porzucone zwierzęta. Ze względu na obecną niewielką skalę bezdomnych kotów, niniejsze rozwiązanie dotychczas rozwiązywało problem bezdomności kotów.

Za poważny problem wynikający ze zjawiska bezdomności zwierząt, Gmina Mielno uznaje również brak systemu znakowania i ewidencji zwierząt domowych. Błąkające się zwierzę, nie posiadające żadnego oznakowania umożliwiającego identyfikację jego właściciela

jest automatycznie umieszczane w schronisku. Niemożność szybkiej identyfikacji właściciela przedłuża procedurę opieki nad takim zwierzęciem i naraża Gminę na dodatkowe wydatki.

6.3 DOTYCHCZASOWE DZIAŁANIA GMINY W ZAKRESIE OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI I PRZECIWDZIAŁANIA BEZDOMNOŚCI

Opieka nad zwierzętami bezdomnymi na obszarze Gminy Mielno wykonywana jest na podstawie umowy ze schroniskiem miejskim prowadzonym przez Stowarzyszenie Wspierania i Rozwoju Schroniska dla Zwierząt w Kołobrzegu - "REKS" zlokalizowanym przy ul. 6 Dywizji Piechoty 60 w Kołobrzegu, które zobowiązane jest do utrzymania i sprawowania opieki nad nimi. Zgodnie z niniejszą umową zawartą dnia 3 lutego 2011 roku na okres od 03.02.2011 roku do 02.02.2013 roku, Schronisko zobowiązuje się do przyjęcia bezdomnych psów wyłapanych na terenie Gminy Mielno. Opłata ta obejmuje:

- 14 dniową kwarantannę;
- odrobaczenie, odpchlenie;
- leczenie, szczepienia przeciwko wściekliźnie, szczepienia kompleksowe, sterylizację, kastrację oraz oznakowanie (mikro czipy).

Po okresie kwarantanny dalsze postępowanie ze zwierzętami przyjętymi przez Schronisko na warunkach przedmiotowej umowy pozostaje w gestii Schroniska, w tym również usypianie ślepych miotów.

Jak już wspomniano w powyższym rozdziale, ze względu na fakt, że obecnie na opisywanym terenie nie funkcjonuje specjalistyczna firma zajmująca się odławianiem bezdomnych zwierząt, niniejsze zadanie jest realizowane przez Straż Gminną w Mielnie. Odłowione przez Straż Gminną zwierzęta, trafiają aktualnie do schroniska miejskiego w Kołobrzegu. Należy nadmienić, że Gmina Mielno obecnie ogłosiła przetarg na wyłonienie specjalistycznej firmy, zajmującej się odławianiem bezdomnych zwierząt z jej terenów. Dopóki przetarg nie zostanie rozstrzygnięty, niniejszym zadaniem zajmować się będzie tak jak dotychczas Straż Gminna w Mielnie.

Zgodnie z nazwą Stowarzyszenia Wspierania i Rozwoju Schroniska dla Zwierząt w Kołobrzegu - "REKS", jego celem jest szeroko pojęta pomoc kołobrzieskiemu Schronisku dla Zwierząt, w tym, przede wszystkim poprawa warunków bytowych znajdujących się w nim zwierząt. Pracownicy oraz wolontariusze niniejszego Schroniska starają, aby zwierzęta będące pod ich opieką miały w miarę aktualnych możliwości godziwe warunki bytowania, tzn. aby nie marzły, nie mokły, były właściwie karmione i miały zapewnioną opiekę weterynaryjną. Pragnieniem pracowników oraz wolontariuszy schroniska jest, aby

przedmiotowe miejskie schronisko było tylko "przystankiem" w życiu zwierząt, aby znajdowały się tam tylko pomiędzy utratą jednego, a znalezieniem drugiego, lepszego i bardziej odpowiedzialnego właściciela.

Ze względu na ograniczone środki jakie otrzymuje Stowarzyszenie „REKS” na utrzymanie Schroniska od jednostek samorządu terytorialnego, z którymi ma podpisane umowy na umieszczanie w nim bezdomnych zwierząt, korzysta ono ze wsparcia społeczeństwa Miasta Kołobrzeg oraz sąsiednich Gmin (sponsorzy, w postaci firm i osób prywatnych, współpraca z władzami jednostek samorządu terytorialnego, mediami, spółkami miejskimi oraz szkołami i przedszkolami).

Ponadto dotychczasowe działania Gminy w zakresie opieki nad zwierzętami i zapobiegania ich bezdomności polegały również na zapewnieniu opieki weterynaryjnej, w przypadku zaistnienia takiej potrzeby. Dotychczas usługi lekarsko – weterynaryjne na potrzeby bezdomnych zwierząt z terenu opisywanej jednostki samorządu terytorialnego, w tym usypianie ślepych miotów, świadczyła Lecznica Weterynaryjna zlokalizowana przy ul. Połczyńskiej 68 w Koszalinie. Niniejsze usługi były świadczone na podstawie zleceń wystawionych Lecznicy przez Urząd Gminy w Mielnie. Gmina obecnie ogłosiła przetarg na wyłonienie Lecznicy Weterynaryjnej, z którą chce podpisać umowę na świadczenie usług lekarsko – weterynaryjnych na potrzeby bezdomnych zwierząt z terenu Gminy Mielno. Dopóki przetarg nie zostanie rozstrzygnięty, niniejsze usługi będą świadczone na tych samych zasadach co dotychczas przez Lecznicę Weterynaryjną zlokalizowaną przy ul. Połczyńskiej 68 w Koszalinie.

Dotychczasowe zorganizowane działania Gminy Mielno w zakresie opieki nad zwierzętami bezdomnymi świadczą o zaangażowaniu Gminy w rozwiązywanie problemów związanych z bezdomnością zwierząt. Niniejszy Program zakłada pogłębienie aktualnych działań oraz poszerzenie jego zakresu. Gmina Mielno wykazuje gotowość do porządkowania kwestii wynikających ze zjawiska bezdomności wśród zwierząt na jej terenie.

7. PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI I ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI NA TERENIE GMINY MIELNO

7.1 FORMY OPIEKI I ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY MIELNO

Zgodnie z art. 11a znowelizowanej ustawy, Gmina zobligowana jest do zapewnienia bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt. Przez termin *schronisko* rozumie się miejsce przeznaczone do opieki nad zwierzętami domowymi, spełniające warunki

określone w ustawie z 11 marca 2004 roku o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342 oraz z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 60, poz. 372 i Nr 78, poz. 513).

Na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy wydano Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt (Dz. U. Nr 158, poz. 1657) *schronisko dla zwierząt* powinno być zlokalizowane w miejscu oddalonym co najmniej o 150 m od siedzib ludzkich, obiektów użyteczności publicznej, zakładów należących do podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego, zakładów należących do przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania środków żywienia zwierząt, zakładów prowadzących działalność w zakresie zbierania, przechowywania, operowania, przetwarzania, wykorzystywania lub usuwania ubocznych produktów zwierzęcych, rzeźni, targów, spędów, ogrodów zoologicznych oraz innych miejsc gromadzenia zwierząt. Teren, na którym zlokalizowane jest schronisko, powinien być utwardzony i ogrodzony.

W schronisku wyodrębnia się m. in. następujące pomieszczenia: przeznaczone do wykonywania zabiegów leczniczych i chirurgicznych, izolowania zwierząt chorych, utrzymywania zwierząt zdrowych (osobne dla samców, samic), boksy przeznaczone na kwarantannę, pomieszczenia do przechowywania produktów leczniczych, karmy, środków dezynfekcyjnych. Pomieszczenia powinny zapewnić zwierzętom swobodne poruszanie się, posiadać legowisko i stały dostęp do wody pitnej. Podmiot prowadzący schronisko zapewnia zwierzętom opiekę weterynaryjną i prowadzi wykaz zwierząt przebywających w schronisku.

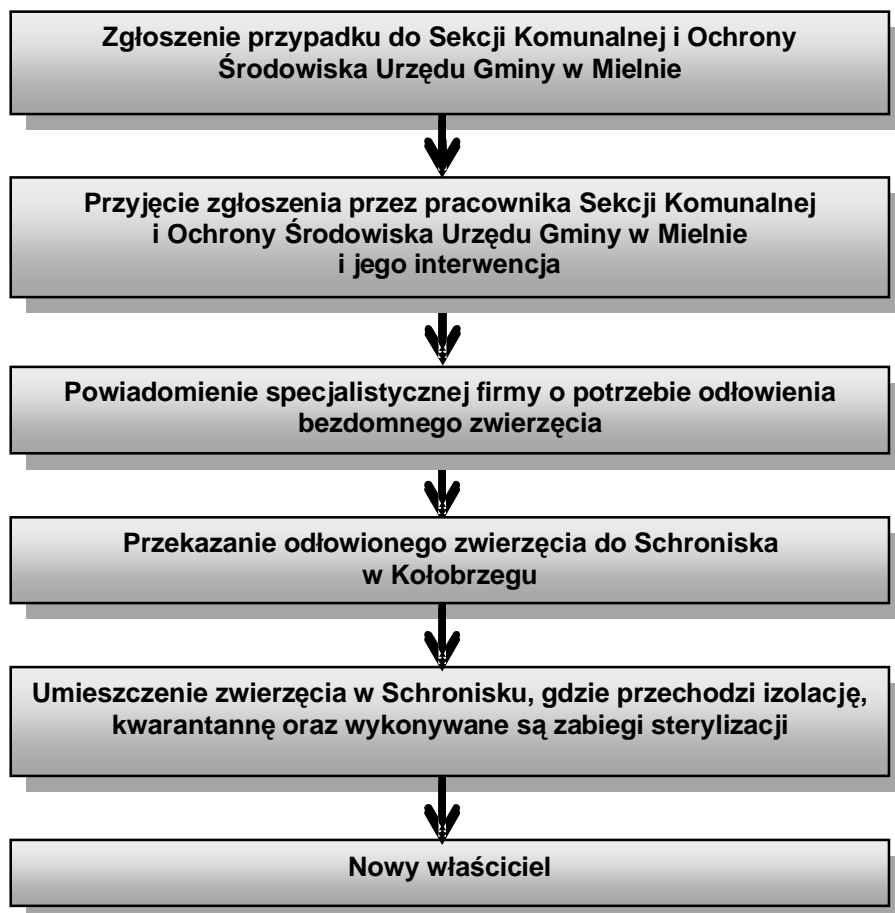
Na Gminie ciąży odpowiedzialność za bezdomne zwierzęta znajdujące się na jej terenie. Odpowiedzialność ta wyraża się zarówno w ich odłowieniu, zapewnieniu im miejsca w schronisku, jak i zapewnieniu niezbędnej opieki. Obowiązkowym zadaniem Gminy jest również przeprowadzenie sterylizacji lub kastracji zwierząt w Schronisku oraz poszukiwanie właścicieli dla zwierząt bezdomnych. Część powyższych zadań Gmina może powierzyć podmiotowi prowadzącemu Schronisko dla Zwierząt lub specjalistycznej firmie (tj. odłowienie zwierząt, zabiegi kastracji lub sterylizacji, usypianie ślepych miotów i poszukiwanie właścicieli).

Gmina Mielno nie planuje budowy schroniska dla zwierząt na swoim terenie. Bowiem taka inwestycja wykracza poza możliwości finansowe Gminy. W związku, z czym niniejsza jednostka samorządu terytorialnego posiada podpisaną umowę ze schroniskiem miejskim

prowadzonym przez Stowarzyszenie Wspierania i Rozwoju Schroniska dla Zwierząt w Kołobrzegu - "REKS" zlokalizowanym przy ul. 6 Dywizji Piechoty 60 w Kołobrzegu, które zobowiązane jest do utrzymania i sprawowania opieki nad zwierzętami bezdomnymi odłowionymi na terenie gminy wiejskiej Mielno.

Poniżej w sposób schematyczny zostały przedstawione kolejne kroki postępowania w przypadku zasygnalizowania przez mieszkańców Gminy pojawienia się bezdomnego zwierzęcia.

Schemat 1. Schemat graficzny postępowania w przypadku zwierzęcia pozostającego bez opieki (rannego, chorego)

Źródło: Opracowanie własne

Interwencja na obszarze Gminy w sprawie zgłoszeń dotyczących zwierząt bezdomnych oraz niehumanitarnego, niezgodnego z ustawą, traktowania zwierząt będzie podejmowana przez pracowników Sekcji Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Gminy w Mielnie oraz funkcjonariuszy Posterunku Policji w Mielnie i Straży Gminnej w Mielnie, po otrzymaniu wniosku z Urzędu Gminy.

W przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt opiekę całodobową weterynaryjną zapewnia dotychczas Lecznica Weterynaryjna zlokalizowana przy ul. Połczyńskiej 68 w Koszalinie. Niniejsze usługi były świadczone na podstawie zleceń wystawionych Lecznicy przez Urząd Gminy w Mielnie. Gmina obecnie ogłosiła przetarg na wyłonienie Lecznicy Weterynaryjnej, z którą chce podpisać umowę na świadczenie usług lekarsko – weterynaryjnych na potrzeby bezdomnych zwierząt z terenu Gminy Mielno. Dopóki przetarg nie zostanie rozstrzygnięty niniejsze usługi będą świadczone na tych samych zasadach jak dotychczas przez Lecznicę Weterynaryjną zlokalizowaną przy ul. Połczyńskiej 68 w Koszalinie. Lecznica ta jest również odpowiedzialna w przypadku konieczności wyjazdu w celu uzasadnionego uspienia zwierzęcia, w tym ślepych miotów, wyjazdów do zwierząt gospodarskich, wykonuje zabiegi takie jak szczepienia i przeprowadza badania.

Należy nadmienić, że zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt. 5 ustawy z dnia 16 września 2011 roku **o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach**: „Zabrania się zabijania zwierząt, z wyjątkiem:

- 1) uboju i uśmiercania zwierząt gospodarskich oraz uśmiercania dzikich ptaków i ssaków utrzymywanych przez człowieka w celu pozyskania mięsa i skór,
- 2) połowu ryb zgodnie z przepisami o rybołówstwie i rybactwie śródlądowym,
- 3) konieczności bezzwłocznego uśmiercania,
- 4) działań niezbędnych do usunięcia poważnego zagrożenia sanitarnego ludzi lub zwierząt,
- 5) usuwania osobników bezpośrednio zagrażających ludziom lub innym zwierzętom, jeżeli nie jest możliwy inny sposób usunięcia zagrożenia,
- 6) polowań, odstrzałów i ograniczania populacji zwierząt łownych,
- 7) usypiania ślepych miotów – prowadzonych zgodnie z art. 33 oraz przepisami odrębnymi”.

Ponadto zgodnie z art. 33 ust. 3 niniejszej ustawy: „W przypadku konieczności bezzwłocznego uśmiercania, w celu zakończenia cierpień zwierzęcia, potrzebę jego uśmiercania stwierdza lekarz weterynarii, członek Polskiego Związku Łowieckiego, inspektor organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, funkcjonariusz Policji, straży ochrony kolei, straży gminnej, Straży Granicznej, pracownik Służby Leśnej lub Służby Parków Narodowych, strażnik Państwowej Straży Łowieckiej, strażnik łowiecki lub strażnik Państwowej Straży Rybackiej”

Zgodnie z ustawą z dnia 16 września 2011 roku **o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach** (Dz. U. 2011 Nr 230, poz. 1373) Program fakultatywnie może obejmować plan znakowania zwierząt. Ze względu na budżet, Gmina Mielno przewiduje przeznaczenie środków finansowych na

znakowanie zwierząt dopiero w kolejnych latach. Znakowanie zwierząt oraz prowadzenie bazy danych zostanie powierzone firmie wyłonionej w ramach ogłoszonego przetargu.

Zabiegi sterylizacji/kastracji dla zwierząt posiadających właścicieli w 2012 roku nie będą dofinansowane z budżetu Gminy. Gmina nie ma również wystarczających środków na finansowanie zabiegów lekarsko-weterynaryjnych dotyczących zwierząt bezdomnych, poza zabiegami obligatoryjnymi, nałożonymi na samorządy przepisami znowelizowanej ustawy, które są związane z podstawową opieką weterynaryjną w miejscu przebywania zwierząt – schronisku (obowiązkowe zabiegi kastracji/sterylizacji przybyłych zwierząt, szczepień, itp.). Ewentualność taką Władze Gminy Mielno przewidują w kolejnych latach w zależności od przeznaczonych środków w budżecie Gminy na opiekę nad zwierzętami bezdomnymi oraz na działania z zakresu zapobiegania bezdomności zwierząt.

Na terenie Gminy Mielno zidentyfikowano około 5 bezdomnych kotów. Koty te podlegają pod taką samą formę opieki jak pozostałe zwierzęta, co opisano powyżej. Ze względu na fakt, że Schronisko dla Zwierząt w Kołobrzegu nie przyjmuje kotów odłowionych z terenu Gminy Mielno (Umowa podpisana między Gminą Mielno a Schroniskiem obejmuje tylko opiekę nad odłowionymi z terenu Gminy bezdomnymi psami, ze względu na brak miejsc w Schronisku dla bezdomnych kotów), bezdomne koty zostawały dotąd przekazywane bezpośrednio pod opiekę mieszkańcom Gminy, którzy chcieli przygarnąć porzucone zwierzęta. Ze względu na obecną i prognozowaną w roku 2012 niewielką skalę bezdomnych kotów oraz znaczące trudności w pozyskaniu Schroniska chcącego zaopiekować się bezdomnymi kotami z terenu opisywanej jednostki samorządu terytorialnego, niniejsze rozwiązanie będzie nadal stosowane przez Władze Gminy Mielno.

Natomiast koty wolno żyjące na terenie opisywanej jednostki samorządu terytorialnego, należy dokarmiać – może to się odbyć za pośrednictwem wolontariuszy, młodzieży szkolnej, mieszkańców Gminy, pracowników Urzędu Gminy w Mielnie oraz przedstawicieli Organizacji zajmujących się ochroną zwierząt.

W przypadku zidentyfikowania na terenie Gminy Mielno bezdomności wśród zwierząt gospodarskich, zwierzęta te zostaną umieszczone w Gospodarstwie Agroturystycznym "EDEN" zlokalizowanym w miejscowości Sarbinowo 1, 76-034 Sarbinowo. Gospodarstwo to zapewni wszystkim bezdomnym zwierzętom gospodarskim z terenu gminy odpowiednie warunki bytowania.

W momencie, kiedy pojawią się sygnały odnośnie niehumanitarnego traktowania zwierząt, zostanie każdorazowo o tym problemie poinformowany Posterunek Policji w Mielnie oraz Straż Gminna w Mielnie, których zadaniem będzie interwencja i wyjaśnienie zgłoszenia.

Dodatkowo Gmina, w razie pojawienia się skarg mieszkańców dotyczących błąkających się zwierząt, a posiadających wiadomych właścicieli, planuje prowadzić kontrole, sprawdzając jednocześnie czy nie są łamane prawa zwierząt.

7.2 PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE

Podmiotami zaangażowanymi w realizację Programu na terenie Gminy będą Urząd Gminy w Mielnie, Posterunek Policji w Mielnie, Straż Gminna w Mielnie, schronisko miejskie prowadzone przez Stowarzyszenie Wspierania i Rozwoju Schroniska dla Zwierząt w Kołobrzegu - "REKS" zlokalizowane przy ul. 6 Dywizji Piechoty 60 w Kołobrzegu oraz organizacje zajmujące się ochroną zwierząt.

Na terenie Gminy Mielno nie mają siedziby żadne organizacje zajmujące się ochroną zwierząt. W związku z czym ochroną zwierząt na terenie opisywanej jednostki samorządu terytorialnego, oprócz Urzędu Gminy w Mielnie zajmują się organizacje mające siedziby w ościennych gminach i miastach, w tym przede wszystkim na terenie Miasta Koszalin i Kołobrzeg.

W Koszalinie bowiem znajduje się **Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami Oddział Koszalin, ul. Andersa 24 lok. 8, 75-003 Koszalin**, prowadzące Schronisko dla zwierząt przy ul. Topolowej 49 w Koszalinie, w którym aktualnie przebywa ponad około 200 psów oraz 50 kotów.

Towarzystwo realizuje swoje cele statutowe, do których należy:

- działanie na rzecz humanitarnego traktowania zwierząt, poszanowania ich, objęcia ochroną i otoczenia opieką,
- kształtowanie właściwego stosunku do zwierząt,
- działanie na rzecz ochrony środowiska,
- działalność interwencyjna w ramach obowiązujących przepisów prawa, poprzez ściganie i ujawnianie przestępstw przeciwko zwierzętom oraz reprezentowanie wobec wymiaru sprawiedliwości praw zwierzęcia jako pokrzywdzonego.

TOZ Oddział Koszalin wydaje również zaświadczenia społecznym opiekunom kotów, umożliwiające sterylizację kotów wolno żyjących.

Natomiast w Kołobrzegu znajduje się **Stowarzyszenie Wspierania i Rozwoju Schroniska dla Zwierząt w Kołobrzegu - "REKS"**, prowadzące Schronisko dla Zwierząt przy ul. 6 Dywizji Piechoty 60 w Kołobrzegu. Jego celem jest szeroko pojęta pomoc kołobrzeszkiemu Schronisku dla Zwierząt.

7.3 ZADANIA PRIORYTETOWE

Istotnym zagadnieniem jest sprawne i skuteczne odławianie zwierząt oraz ich utrzymanie. Odławianie zwierząt bezdomnych i zapewnienie im miejsca w schronisku należy do obowiązkowych zadań własnych Gminy. Każda gmina musi poszukać i znaleźć możliwość zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom. Zabronione jest odławianie zwierząt bezdomnych bez zapewnienia im miejsca w schronisku, chyba, że zwierzę stwarza poważne zagrożenie dla ludzi lub innych zwierząt. Bezdomne zwierzęta po odłowieniu powinny być niezwłocznie przewiezione do Schroniska. Używane przy odławianiu zwierząt metody i urządzenia nie powinny stwarzać zagrożenia dla zwierząt bezdomnych ani narażać ich na cierpienie lub ból.

Ważnym zagadnieniem związanym ze Schroniskiem jest zapewnienie przebywającym w nim zwierzętom odpowiedniej opieki weterynaryjnej.

Odławianie i przewożenie do Schroniska bezdomnych zwierząt będzie zadaniem specjalistycznej firmy wyłonionej w najbliższym czasie w ramach ogłoszonego przetargu. Do momentu wyłonienia wykonawcy niniejszego zadania, odławianiem zwierząt z terenu Gminy Mielno będzie zajmować się jak dotychczas Straż Gminna w Mielnie.

Natomiast zapewnienie opieki zwierzętom bezdomnym będzie realizowane przez Stowarzyszenie Wspierania i Rozwoju Schroniska dla Zwierząt w Kołobrzegu - "REKS" zlokalizowane przy ul. 6 Dywizji Piechoty 60 w Kołobrzegu oraz prowadzone w jego ramach Schronisko dla Zwierząt w Kołobrzegu – Umowa z dnia 03 lutego 2011 r. zawarta na okres 03.02.2011 – 02.02.2013.

Po za tymi działaniami, do priorytetowych zadań Gminy Mielno w zakresie zapewniania opieki i zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie opisywanej jednostki samorządu terytorialnego należą:

1. Sterylizacja kotów wolno żyjących,
2. Opracowanie procedur postępowania z dzikimi zwierzętami blakającymi się po terenach zabudowanych;
3. Opracowanie procedur postępowania z dzikimi zwierzętami występującymi nad Morzem Bałtyckim m.in. łabędzie, morświny, foki itp.

Sytuacja prawna kotów wolno żyjących oraz pozostałych zwierząt dzikich, takich jak np. łabędzie, morświny, foki, uregulowana jest przez Ustawę o Ochronie Zwierząt z dnia 21 sierpnia 1997 roku / Dz. U. Nr 106 poz. 1002 z późn. zmianami/ i rzeczywiście zgodnie

z art. 11 tejże Ustawy „zapewnianie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych gmin”. Przy czym zgodnie z art. 4 pkt 16 w/w Ustawy, ustawodawca określił które zwierzę jest bezdomne. A mianowicie są to: „zwierzęta domowe lub gospodarskie, które uciekły, zabłąkały się, lub zostały porzucone przez człowieka i nie ma możliwości ustalenia ich właściciela, lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd pozostawały”. W myśl cytowanych wyżej zapisów należy bezspornie stwierdzić, że koty znajdujące się na terenie osiedli, działek itp. oraz pozostałe zwierzęta dzikie takie jak np. łabędzie, morświny, foki, nie są zwierzętami bezdomnymi, lecz wolno żyjącymi. Urodziły się one w stanie dzikim, nigdy nie miały właściciela, są jedynie niekiedy dokarmiane przez człowieka.

Niemniej jednak, idąc dalej za treścią w/w Ustawy, zgodnie z art. 5 „każde zwierzę wymaga humanitarnego traktowania”, oraz zgodnie z art. 6 ust. 1 „zabrania się zabijania zwierząt, z wyjątkiem (...)” oraz z ust. 1a „zabrania się znęcania nad zwierzętami”. Ponadto zgodnie z art. 1 ust. 1 „zwierzę jako istota żyjąca, zdolna do odczuwania cierpienia nie jest rzeczą. Człowiek jest mu winien poszanowanie, ochronę i opiekę”. W tej sytuacji należy stwierdzić, że koty oraz pozostałe zwierzęta znajdujące się na terenach naszych osiedli, działek itp., jako zwierzęta wolno żyjące (dzikie) mają prawną ochronę.

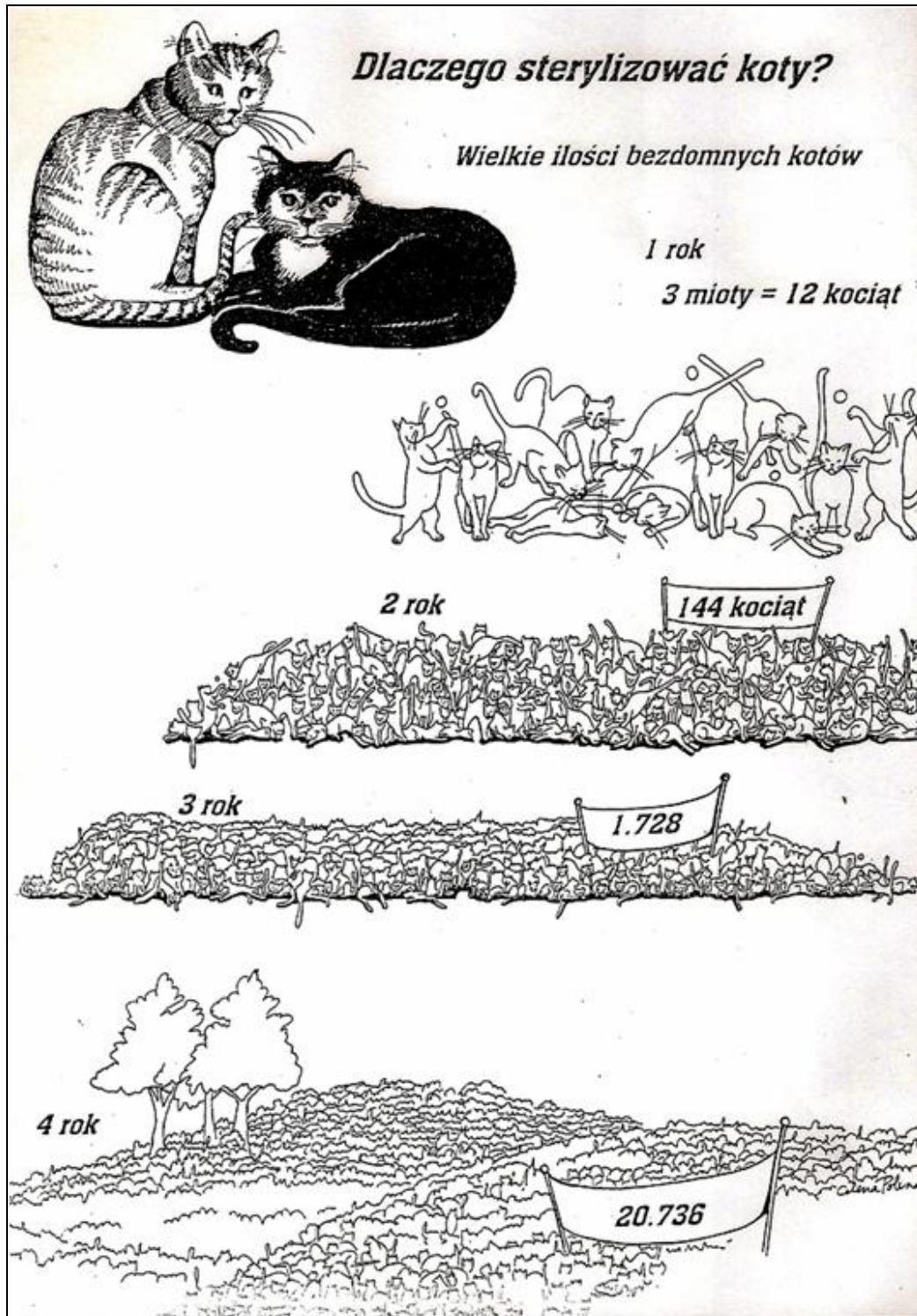
Problem kotów wolno żyjących na kanwie wspomnianych przepisów prawnych może być rozwiązany tylko przez zmniejszenie ich populacji poprzez poddawanie sterylizacji kociąt i kastracji kocurów. Po wykonaniu tych zabiegów eliminuje się w znacznym stopniu problem przyrostu naturalnego, oraz przykrych zapachów, uciążliwych dla lokalnych mieszkańców. Tak więc, pomysł wyłapywania kotów wolno żyjących i umieszczania ich w schroniskach jest więc łamaniem prawa i przykładem krótkowzroczności.

Zgodnie z zapisami w/w Ustawy, a dokładniej z rozdz. 6 art. 21 „Zwierzęta wolno żyjące stanowią dobro ogólnonarodowe i powinny mieć zapewnione warunki rozwoju i swobodnego bytu, z wyjątkiem tych, o których mowa w art. 33a ust. 1”.

W związku z czym obecnie Gmina Mielno zapewnia opiekę weterynaryjną dzikim zwierzętom, wymagającym niniejszej pomocy.

Poniżej przedstawiono schemat obrazujący konieczność sterylizacji kotów:

Schemat 2. Dlaczego sterylizować koty?

Źródło: <http://www.bezbronnezwierzeta.pl/nasze-akcje/sterylizacje.html>

Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Urząd Gminy w Mielnie, na terenie analizowanej jednostki samorządu terytorialnego liczba dzikich zwierząt odłowionych z terenu gminy wiejskiej Mielno oraz którym udzielono pomocy weterynaryjnej w ostatnich trzech latach kształtowała się następująco:

Tabela 2. Liczba dzikich zwierząt odłowionych z terenu gminy wiejskiej Mielno oraz którym udzielono pomocy weterynaryjnej w latach 2009-2011

Rok	Liczba dzikich zwierząt (w szt.)	
	Wyszczególnienie	Razem
2009	2 łabędzie, 2 lisy, 12 dzików, 1 mewa	17
2010	19 dzików, 1 mewa, 1 kormoran, 1 sarna, 1 morświn	23
2011	2 mewy, 1 kormoran, 3 sarny, 4 lisy, 1 łabędź, 1 foka	12

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Mielnie

Z powyższych danych wynika, iż skala konieczności opieki weterynaryjnej nad dzikimi zwierzętami na terenie opisywanej jednostki samorządu terytorialnego, stanowi istotny problem Gminy Mielno. W związku z faktem, że zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 16 września 2011 roku **o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach** (Dz. U. 2011 Nr 230, poz. 1373) a dokładniej z art. 11a mówiącym o obowiązku uchwalenia przez Gminy Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności oraz definicją zwierząt bezdomnych zawartych w art. 4 ust. 16, zwierzęta wolno żyjące (dzikie) nie są objęte niniejszym Programem.

Aby więc zniwelować niniejszy problem, należy na terenie Gminy Mielno opracować dokładne:

- procedury postępowania z dzikimi zwierzętami blakającymi się po terenach zabudowanych,
- procedury postępowania z dzikimi zwierzętami występującymi nad Morzem Bałtyckim m.in. łabędzie, morświny, foki itp.

Priorytetowym zadaniem w zakresie zapewniania opieki i zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Mielno jest również uświadamianie społeczeństwa odnośnie, nie tylko problemu jakim niewątpliwie jest zjawisko bezdomności zwierząt, ale również uświadamianie lokalnym mieszkańcom, że zwierzęta mają swoje prawa których trzeba przestrzegać. Każda osoba już od najmłodszych lat powinna zdawać sobie sprawę z faktu, że kiedyś to właśnie człowiek udomowił zwierzęta i pozbawił ich możliwości samodzielnego życia, dlatego teraz na każdym z osobna spoczywa odpowiedzialność troszczenia się o nie oraz zapewnianie im humanitarnych warunków życia. W swoim postępowaniu nie powinno się ponadto zapominać, że zwierzę nie jest swoistą „zabawką”, której można po prostu się pozbyć. Jest to istota żywa niejednokrotnie ratująca człowiekowi życie, czy pomagająca w codziennym funkcjonowaniu, czego przykładem jest psi przewodnik dla osoby niewidzącej. Innym przykładem może być dogoterapia (terapia z psem) czy felinoterapia (terapia z kotem), czyli metody wspierające proces rehabilitacji i terapii z udziałem

odpowiednio wyszkolonych zwierząt w celu pomocy osobom niepełnosprawnym i nieprzystosowanym społecznie.

Uświadamianie społeczeństwa odnośnie ważnej roli, jaką pełnią zwierzęta w naszym życiu jest dopiero pierwszym krokiem edukacji. Kolejnymi krokami bowiem są: uświadomienie mieszkańcom Gminy, że problem bezdomności zwierząt występuje na ich terenie oraz określenie jak można mu zapobiec. Jednym ze sposobów ograniczającym problem bezdomności zwierząt jest poddawanie czworonogów zabiegom sterylizacji/kastracji. Wśród znacznej części społeczeństwa panuje obawa, niepokój przed zabiegami sterylizacji/kastracji zwierząt, jakoż mogące zaszkodzić zdrowiu zwierząt. W rzeczywistości poddawanie zwierząt tym zabiegom chroni je przed nowotworami narządów rodnych, zapobiega ciąży urojonym u suk, wysterylizowana samica staje się stabilniejsza psychicznie, natomiast wykastrowany samiec jest mniej pobudliwy.

Za jedno z ważniejszych zadań Gmina Mielno postrzega również promocję i zachęcanie mieszkańców do adopcji zwierząt bezdomnych. Adopcja stanowi najskuteczniejszy sposób zapobiegania bezdomności zwierząt.

Gmina Mielno przewiduje następujące rozwiązania mające na celu przeprowadzanie akcji edukacyjnych dla mieszkańców oraz uczniów w zakresie humanitarnego traktowania zwierząt oraz promocji adopcji zwierząt bezdomnych:

- rozprowadzanie informacji i materiałów edukacyjnych;
- wspieranie szkolnej akcji zbiórki karmy, koców dla zwierząt;
- wspieranie szkolnej akcji „Adopcja na odległość”;
- pogadanki z uczniami należącymi do koła ekologicznego;
- wizyty uczniów w schronisku.

Zdaniem Gminy największe trudności związane z realizacją Programu będą wiązały się z następującymi elementami:

- brak chętnych do współpracy Lecznicy Weterynaryjnych, specjalistycznych firm do odławiania bezdomnych zwierząt;
- brak miejsc w Schroniskach dla bezdomnych kotów;
- ograniczona ilość środków finansowych przeznaczonych na ten cel;
- brak zainteresowania kół łowieckich z problemem bląkających się dzikich zwierząt na terenie Gminy Mielno;
- zbyt małe w stosunku do zgłaszanych potrzeb zaangażowanie Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami Oddział Koszalin.

7.4 EDUKACJA I PROMOCJA PROGRAMU

Gmina Mielno dostrzega potrzebę organizowania i wdrażania przedsięwzięć informacyjno-edukacyjnych, poszerzających wiedzę i świadomość w zakresie opieki nad zwierzętami i poszanowania ich praw.

W związku z tym, Gmina zainteresowana jest prowadzeniem akcji edukacyjnych dla swoich mieszkańców. Informacje o zasadach humanitarnego traktowania zwierząt i potrzebie postępowania zgodnie z jej wymogami będą rozpowszechniane w zwyczajowo przyjęty sposób w formie materiałów edukacyjnych, takich jak ulotki, broszury i komunikaty, artykuły w gazetach lokalnych oraz przekazywane podczas zebrań sołeckich. Ponadto Gmina Mielno zamierza informować mieszkańców, że zgodnie z art. 10a pkt. 3 ustawy z dnia 16 września 2011 roku **o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach** (Dz. U. 2011 Nr 230, poz. 1373): „Zabrania się puszczania psów bez możliwości ich kontroli i bez oznakowania umożliwiającego identyfikację właściciela lub opiekuna”. Złamanie tego przepisu zgodnie z art. 37 niniejszej ustawy wiąże się z poniesieniem kary aresztu albo grzywny.

Założenia Programu oraz akcje zachęcające mieszkańców do adopcji zwierząt bezdomnych będą promowane na stronie internetowej Gminy - <http://www.mielno.pl/>.

Informacje będą również dostępne na sołeckich tablicach ogłoszeń.

7.5 PLAN WYDATKOWANIA ŚRODKÓW

W budżecie Gminy Mielno na rok bieżący przeznaczono na realizację założeń Programu środki w wysokości 25 000,00 zł.

Większość planowanych środków (24 000,00 zł) wykorzystana zostanie na usługi z zakresu opieki nad zwierzętami, obejmujące odławianie zwierząt bezdomnych i ich utrzymanie w Schronisku oraz koszty usług weterynaryjnych. Koszty te wynikają z zawartą przez Gminę umową z Schroniskiem dla Zwierząt w Kołobrzegu oraz prognozowanymi kosztami umów zawartych z firmą zajmującą się odławianiem zwierząt oraz z Przychodnią Weterynaryjną, a także kosztami całodobowego utrzymania pogotowia ratunkowego w sezonie letnim.

Natomiast 1 000,00 zł Gmina Mielno zamierza przeznaczyć na zakup karmy dla zwierząt bezdomnych, w tym wolno żyjących kotów.

Tabela 3. Plan wydatkowania środków przeznaczonych na realizację założeń Programu

Wyszczególnienie	Kwota (w zł)
Środki w budżecie Gminy Mielno przeznaczone na opiekę zwierząt bezdomnych	25 000,00
Usługi z zakresu opieki nad zwierzętami: firma odławiająca zwierzęta, Schronisko, lecznica weterynaryjna	24 000,00
Zakup karmy dla zwierząt	1 000,00

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Mielnie

Gminne środki przeznaczane na odłowienie zwierząt bezdomnych oraz zapewnienie im opieki zawierają również koszty obligatoryjnych zabiegów sterylizacji/kastracji nowo przyjętych zwierząt do Schroniska. Gmina Mielno przewiduje również doraźne finansowanie zabiegów lekarsko-weterynaryjnych w szczególnych przypadkach.

Poniżej przedstawiono szacunek kosztów zapewnienia bezdomnym zwierzętom miejsca w Schronisku:

Tabela 4. Kalkulacja szacunkowych kosztów zapewnienia bezdomnym zwierzętom miejsca w Schronisku

Rok	Koszt zapewnienia bezdomnym zwierzętom miejsca w Schronisku (w zł)										
	Jednorazowa cena brutto za umieszczenie zwierzęcia w Schronisku (za 1 szt.)	Liczba zwierząt w miesiącu (w szt.)									
		12	14	16	18	20	22	24	26	28	30
Dane historyczne											
2008	500	6 000,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2009	500	-	7 000,00	-	-	-	-	-	-	-	-
2010	572,22	-	-	-	10 300,00	-	-	-	-	-	-
2011	615	-	-	9 840,00	-	-	-	-	-	-	-
Dane szacunkowe											
2012	615	7 380,00	8 610,00	9 840,00	11 070,00	12 300,00	13 530,00	14 760,00	15 990,00	17 220,00	18 450,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Mielnie

Dane historyczne dotyczące kosztów zapewnienia bezdomnym zwierzętom miejsca w Schronisku w latach 2008-2011 podano na podstawie faktycznie poniesionych kosztów na ten cel.

Natomiast dane szacunkowe związane z niniejszym zadaniem na rok 2012 podano na podstawie umowy podpisanej przez Gminę Mielno ze schroniskiem miejskim prowadzonym przez Stowarzyszenie Wspierania i Rozwoju Schroniska dla Zwierząt w Kołobrzegu - "REKS" zlokalizowanym przy ul. 6 Dywizji Piechoty 60 w Kołobrzegu, które zobowiązane jest do utrzymania i sprawowania opieki nad nimi. Zgodnie z niniejszą umową zawartą dnia 3 lutego 2011 roku na okres od 03.02.2011 roku do 02.02.2013 roku,

Schronisko zobowiązuje się do przyjęcia bezdomnych psów wyłapanych na terenie Gminy Mieleno za ustaloną w umowie opłatą – 615 zł brutto za przyjęcie do schroniska jednego zwierzęcia. Opłata ta obejmuje:

- 14 dniową kwarantannę;
- odrobaczenie, odpchlenie;
- leczenie, szczepienia przeciwko wściekliznie, szczepienia kompleksowe, sterylizację, kastrację oraz oznakowanie (mikro czipy).

Zgodnie, z faktem, że niniejsza umowa została podpisana na 1 rok nie przewiduje się zmiany ustalonej w umowie ceny. W związku z czym koszty zapewnienia bezdomnym zwierzętom miejsca w Schronisku w roku 2012 będą uzależnione od ilości bezdomnych zwierząt przekazanych do schroniska. Szczegółowe zestawienie szacunkowe kosztów zapewnienia bezdomnym zwierzętom miejsca w Schronisku przedstawiono w tabeli nr 4.

Poniżej przedstawiono szacunkowe koszty odławiania bezdomnych zwierząt:

Tabela 5. Kalkulacja szacunkowych kosztów odławiania kotów

Rok	Koszty odłowienia kota i dostarczenie go do schroniska (w zł)										
	Jednorazowa cena brutto za odłowienie kota (zł za 1 szt.)	Liczba zwierząt w miesiącu (w szt.)									
		1	5	10	15	20	25	30	35	40	45
2012	80	80,00	400,00	800,00	1 200,00	1 600,00	2 000,00	2 400,00	2 800,00	3 200,00	3 600,00
	100	100,00	500,00	1 000,00	1 500,00	2 000,00	2 500,00	3 000,00	3 500,00	4 000,00	4 500,00
	150	150,00	750,00	1 500,00	2 250,00	3 000,00	3 750,00	4 500,00	5 250,00	6 000,00	6 750,00
	200	200,00	1 000,00	2 000,00	3 000,00	4 000,00	5 000,00	6 000,00	7 000,00	8 000,00	9 000,00
	250	250,00	1 250,00	2 500,00	3 750,00	5 000,00	6 250,00	7 500,00	8 750,00	10 000,00	11 250,00
	300	300,00	1 500,00	3 000,00	4 500,00	6 000,00	7 500,00	9 000,00	10 500,00	12 000,00	13 500,00
	350	350,00	1 750,00	3 500,00	5 250,00	7 000,00	8 750,00	10 500,00	12 250,00	14 000,00	15 750,00
	400	400,00	2 000,00	4 000,00	6 000,00	8 000,00	10 000,00	12 000,00	14 000,00	16 000,00	18 000,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych specjalistycznych firm odławiających zwierzęta

Tabela 6. Kalkulacja szacunkowych kosztów odławiania psów

Rok	Koszty odłowienia psa i dostarczenie go do schroniska (w zł)										
	Jednorazowa cena brutto za odłowienie psa (zł za 1 szt.)	Liczba zwierząt w miesiącu (w szt.)									
		12	14	16	18	20	22	24	26	28	30
2012	150	1 800,00	2 100,00	2 400,00	2 700,00	3 000,00	3 300,00	3 600,00	3 900,00	4 200,00	4 500,00
	200	2 400,00	2 800,00	3 200,00	3 600,00	4 000,00	4 400,00	4 800,00	5 200,00	5 600,00	6 000,00
	250	3 000,00	3 500,00	4 000,00	4 500,00	5 000,00	5 500,00	6 000,00	6 500,00	7 000,00	7 500,00
	300	3 600,00	4 200,00	4 800,00	5 400,00	6 000,00	6 600,00	7 200,00	7 800,00	8 400,00	9 000,00
	350	4 200,00	4 900,00	5 600,00	6 300,00	7 000,00	7 700,00	8 400,00	9 100,00	9 800,00	10 500,00
	400	4 800,00	5 600,00	6 400,00	7 200,00	8 000,00	8 800,00	9 600,00	10 400,00	11 200,00	12 000,00
	450	5 400,00	6 300,00	7 200,00	8 100,00	9 000,00	9 900,00	10 800,00	11 700,00	12 600,00	13 500,00
	500	6 000,00	7 000,00	8 000,00	9 000,00	10 000,00	11 000,00	12 000,00	13 000,00	14 000,00	15 000,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych specjalistycznych firm odławiających zwierzęta

Powyższe dane szacunkowe oparto na podstawie danych uzyskanych od specjalistycznych firm odławiających zwierzęta działających na terenie kraju, w tym również na terenie województwa zachodniopomorskiego oraz ich stron internetowych. Z danych tych wynika dość znaczna rozpiętość cenowa poszczególnych usług. W związku z faktem, że Gmina Mielno nie wyłoniła jeszcze w przetargu ostatecznie specjalistycznej firmy odławiającej zwierzęta, niemożliwie było przygotowanie bardziej dokładnych szacunków na potrzeby niniejszego Programu, niż te przedstawione powyżej.

Gmina Mielno rozważa również dofinansowanie zabiegów sterylizacji lub kastracji dla zwierząt posiadających właścicieli, w zależności od rzeczywistych kosztów poniesionych na realizację obowiązkowych założeń Programu oraz od dostępnych środków w gminnym budżecie, podejmie decyzje w tym zakresie. Jeśli możliwości finansowe Gminy pozwolą na podjęcie niniejszych działań, Gmina poinformuje mieszkańców o zakresie dofinansowania i zasadach przeprowadzanych akcji. Informacja zostanie udostępniona w sposób zwyczajowo przyjęty, m.in. za pośrednictwem Urzędu Gminy oraz strony internetowej. Szacunkowe koszty zabiegów oraz kalkulacja kosztów uwzględniająca liczbę zwierząt poddanych zabiegom przedstawione są poniżej.

Tabela 7. Kalkulacja szacunkowych kosztów sterylizacji kotki

Rok	Koszty sterylizacji kotki (w zł)										
	Cena za 1 zabieg (zł)	Liczba zwierząt w miesiącu (w szt.)									
		12	14	16	18	20	22	24	26	28	30
2012	80	960,00	1 120,00	1 280,00	1 440,00	1 600,00	1 760,00	1 920,00	2 080,00	2 240,00	2 400,00
	100	1 200,00	1 400,00	1 600,00	1 800,00	2 000,00	2 200,00	2 400,00	2 600,00	2 800,00	3 000,00
	120	1 440,00	1 680,00	1 920,00	2 160,00	2 400,00	2 640,00	2 880,00	3 120,00	3 360,00	3 600,00
	140	1 680,00	1 960,00	2 240,00	2 520,00	2 800,00	3 080,00	3 360,00	3 640,00	3 920,00	4 200,00
	160	1 920,00	2 240,00	2 560,00	2 880,00	3 200,00	3 520,00	3 840,00	4 160,00	4 480,00	4 800,00
	180	2 160,00	2 520,00	2 880,00	3 240,00	3 600,00	3 960,00	4 320,00	4 680,00	5 040,00	5 400,00
	200	2 400,00	2 800,00	3 200,00	3 600,00	4 000,00	4 400,00	4 800,00	5 200,00	5 600,00	6 000,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Lecznic Weterynaryjnych województwa zachodniopomorskiego

Tabela 8. Kalkulacja szacunkowych kosztów sterylizacji kocura

Rok	Koszty sterylizacji kocura (w zł)										
	Cena za 1 zabieg (zł)	Liczba zwierząt w miesiącu (w szt.)									
		12	14	16	18	20	22	24	26	28	30
2012	80	960,00	1 120,00	1 280,00	1 440,00	1 600,00	1 760,00	1 920,00	2 080,00	2 240,00	2 400,00
	100	1 200,00	1 400,00	1 600,00	1 800,00	2 000,00	2 200,00	2 400,00	2 600,00	2 800,00	3 000,00
	120	1 440,00	1 680,00	1 920,00	2 160,00	2 400,00	2 640,00	2 880,00	3 120,00	3 360,00	3 600,00
	140	1 680,00	1 960,00	2 240,00	2 520,00	2 800,00	3 080,00	3 360,00	3 640,00	3 920,00	4 200,00
	160	1 920,00	2 240,00	2 560,00	2 880,00	3 200,00	3 520,00	3 840,00	4 160,00	4 480,00	4 800,00
	180	2 160,00	2 520,00	2 880,00	3 240,00	3 600,00	3 960,00	4 320,00	4 680,00	5 040,00	5 400,00
	200	2 400,00	2 800,00	3 200,00	3 600,00	4 000,00	4 400,00	4 800,00	5 200,00	5 600,00	6 000,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Lecznic Weterynaryjnych województwa zachodniopomorskiego

Tabela 9. Kalkulacja szacunkowych kosztów sterylizacji suki

Rok	Koszty sterylizacji suki (w zł)										
	Cena za 1 zabieg (zł)	Liczba zwierząt w miesiącu (w szt.)									
		12	14	16	18	20	22	24	26	28	30
2012	200	2 400,00	2 800,00	3 200,00	3 600,00	4 000,00	4 400,00	4 800,00	5 200,00	5 600,00	6 000,00
	220	2 640,00	3 080,00	3 520,00	3 960,00	4 400,00	4 840,00	5 280,00	5 720,00	6 160,00	6 600,00
	240	2 880,00	3 360,00	3 840,00	4 320,00	4 800,00	5 280,00	5 760,00	6 240,00	6 720,00	7 200,00
	260	3 120,00	3 640,00	4 160,00	4 680,00	5 200,00	5 720,00	6 240,00	6 760,00	7 280,00	7 800,00
	280	3 360,00	3 920,00	4 480,00	5 040,00	5 600,00	6 160,00	6 720,00	7 280,00	7 840,00	8 400,00
	300	3 600,00	4 200,00	4 800,00	5 400,00	6 000,00	6 600,00	7 200,00	7 800,00	8 400,00	9 000,00
	320	3 840,00	4 480,00	5 120,00	5 760,00	6 400,00	7 040,00	7 680,00	8 320,00	8 960,00	9 600,00
	340	4 080,00	4 760,00	5 440,00	6 120,00	6 800,00	7 480,00	8 160,00	8 840,00	9 520,00	10 200,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Lecznic Weterynaryjnych województwa zachodniopomorskiego

Tabela 10. Kalkulacja szacunkowych kosztów sterylizacji psa

Rok	Koszty sterylizacji psa (w zł)										
	Cena za 1 zabieg (zł)	Liczba zwierząt w miesiącu (w szt.)									
		12	14	16	18	20	22	24	26	28	30
2012	100	1 200,00	1 400,00	1 600,00	1 800,00	2 000,00	2 200,00	2 400,00	2 600,00	2 800,00	3 000,00
	120	1 440,00	1 680,00	1 920,00	2 160,00	2 400,00	2 640,00	2 880,00	3 120,00	3 360,00	3 600,00
	140	1 680,00	1 960,00	2 240,00	2 520,00	2 800,00	3 080,00	3 360,00	3 640,00	3 920,00	4 200,00
	160	1 920,00	2 240,00	2 560,00	2 880,00	3 200,00	3 520,00	3 840,00	4 160,00	4 480,00	4 800,00
	180	2 160,00	2 520,00	2 880,00	3 240,00	3 600,00	3 960,00	4 320,00	4 680,00	5 040,00	5 400,00
	200	2 400,00	2 800,00	3 200,00	3 600,00	4 000,00	4 400,00	4 800,00	5 200,00	5 600,00	6 000,00
	220	2 640,00	3 080,00	3 520,00	3 960,00	4 400,00	4 840,00	5 280,00	5 720,00	6 160,00	6 600,00
	240	2 880,00	3 360,00	3 840,00	4 320,00	4 800,00	5 280,00	5 760,00	6 240,00	6 720,00	7 200,00
	260	3 120,00	3 640,00	4 160,00	4 680,00	5 200,00	5 720,00	6 240,00	6 760,00	7 280,00	7 800,00
	280	3 360,00	3 920,00	4 480,00	5 040,00	5 600,00	6 160,00	6 720,00	7 280,00	7 840,00	8 400,00
300	3 600,00	4 200,00	4 800,00	5 400,00	6 000,00	6 600,00	7 200,00	7 800,00	8 400,00	9 000,00	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Lecznic Weterynaryjnych województwa zachodniopomorskiego

Powyższe dane szacunkowe oparto na podstawie danych uzyskanych od Lecznic Weterynaryjnych województwa zachodniopomorskiego oraz ich stron internetowych. Z danych tych wynika dość znaczna rozpiętość cenowa poszczególnych usług. W związku z faktem, że Gmina Mielno nie wyłoniła jeszcze w przetargu ostatecznie Lecznicy Weterynaryjnej świadczącej usługi na rzecz bezdomnych zwierząt z jej terenu, niemożliwie było przygotowanie bardziej dokładnych szacunków na potrzeby niniejszego Programu, niż te przedstawione powyżej.

Poniżej przedstawiono szacunkowe koszty znakowania zwierząt (czopowanie):

Tabela 11. Kalkulacja szacunkowych kosztów znakowania zwierząt

Rok	Koszty znakowania zwierząt i rejestrowania (w zł)										
	Cena za 1 zabieg (zł)	Liczba zwierząt w miesiącu (w szt.)									
		12	14	16	18	20	22	24	26	28	30
2012	20	240,00	280,00	320,00	360,00	400,00	440,00	480,00	520,00	560,00	600,00
	30	360,00	420,00	480,00	540,00	600,00	660,00	720,00	780,00	840,00	900,00
	40	480,00	560,00	640,00	720,00	800,00	880,00	960,00	1 040,00	1 120,00	1 200,00
	50	600,00	700,00	800,00	900,00	1 000,00	1 100,00	1 200,00	1 300,00	1 400,00	1 500,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Lecznic Weterynaryjnych województwa zachodniopomorskiego

Powyższe dane szacunkowe również oparto na podstawie danych uzyskanych od Lecznic Weterynaryjnych województwa zachodniopomorskiego oraz ich stron internetowych. Z danych tych wynika dość znaczna rozpiętość cenowa przedmiotowej usługi. Natomiast łączny koszt roczny zadania jest ściśle związany z liczbą znakowanych zwierząt.

Poniżej przedstawiono rozpiętość opłat miesięcznych brutto na terenie województwa zachodniopomorskiego za zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej:

Tabela 12. Kalkulacja szacunkowych kosztów zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej – zwierzęta bezdomne

Rok	Rozpiętość opłat brutto (zł) na terenie województwa	
	Miesięcznie	Rocznie
2012	800,00	9 600,00
	1 000,00	12 000,00
	1 200,00	14 400,00
	1 500,00	18 000,00
	1 700,00	20 400,00
	2 000,00	24 000,00
	2 200,00	26 400,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Lecznic Weterynaryjnych województwa zachodniopomorskiego

Powyższe dane szacunkowe oparto na podstawie danych uzyskanych od Lecznic Weterynaryjnych województwa zachodniopomorskiego oraz ich stron internetowych. Rozpiętość cenowa jest odzwierciedleniem zróżnicowaniem niniejszych usług weterynaryjnych na obszarze województwa zachodniopomorskiego. W związku z faktem, że Gmina Mielno nie wyłoniła jeszcze w przetargu ostatecznie Lecznic Weterynaryjnej świadczącej usługi na rzecz bezdomnych zwierząt z jej terenu, niemożliwie było oszacowanie dokładnego kosztu zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej zwierzętom bezdomnym z terenu opisywanej jednostki samorządu terytorialnego.

W związku z faktem, iż Gmina Mielno boryka się z znaczącym problemem opieki weterynaryjnej dzikich zwierząt podlegających ochronie, poniżej przedstawiono również szacunkowe koszty związane z tym zadaniem:

Tabela 13. Kalkulacja szacunkowych kosztów zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej – zwierzęta dzikie

Rok	Oplata roczna brutto (zł)
Dane historyczne	
2008	11 719,28*
2009	14 324,50*
2010	18 604,40*
2011	11 481,40*
Dane szacunkowe	
2012	11 000,00*

* poniesione przez Gminę koszty zawierają całodobowe utrzymanie pogotowia ratunkowego

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Mielnie

Szacuje się, że koszty zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej dzikim zwierzętom z terenu Gminy Mielno w 2012 roku będą kształtowały się na poziomie około 11 000,00 zł.

Tak więc łączne koszty zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej zwierzętom bezdomnym oraz dzikim na obszarze opisywanej jednostki samorządu terytorialnego wyniosą :

- w wariantcie optymistycznym: 20 600,00 zł;
- w wariantcie pesymistycznym: 35 600,00 zł.

Warianty te są ściśle związane z ostateczną kwotą zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej zwierzętom bezdomnym przez wyłonioną w przetargu Lecznice Weterynaryjną.

Środki zabezpieczone w gminnym budżecie na realizację założeń programu na rok 2012 mogą okazać się niewystarczające. Na ostateczną kwotę wydatków związanych z realizacją Programu będą miały bezpośredni wpływ następujące elementy:

- Rozstrzygnięcie przetargu na wyłonienie specjalistycznej firmy zajmującej się odławianiem bezdomnych zwierząt, a tym samym warunki umowy oraz wysokość odpłatności usług w ramach podpisanej z nią a Urzędem Gminy w Mielnie umowy;
- Rozstrzygnięcie przetargu na wyłonienie Lecznicy Weterynaryjnej, a tym samym warunki umowy oraz wysokość odpłatności usług w ramach podpisanej z nią a Urzędem Gminy w Mielnie umowy;
- Ilość bezdomnych i dzikich zwierząt na terenie Gminy.

Dla skutecznego wdrożenia zadań i wywiązania się z nałożonych przepisami prawa zobowiązań, koszty poniesione na realizację założeń Programu przez Gminę Mielno mogą przekroczyć ustalone środki. Należy zatem mieć na uwadze fakt, iż zadania wynikające z zapewnienia opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności na terenie Gminy Mielno wiązać się mogą z dodatkowymi wydatkami i kosztami.

8. AKCEPTACJA I UCHWALENIE PROGRAMU

Projekt Programu Wójt Gminy Mielno najpóźniej do dnia **1 lutego** przekazuje do zaopiniowania:

- właściwemu powiatowemu lekarzowi weterynarii,
- organizacjom społecznym, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, działającym na obszarze Gminy Mielno,
- dzierżawcom lub zarządcom obwodów łowieckich, działających na obszarze Gminy Mielno.

Wymienione podmioty w terminie **21 dni** od dnia otrzymania projektu Programu wydają o nim opinie. Niewydanie opinii w tym terminie uznaje się za akceptację przesłanego Programu.

Po akceptacji Programu, następuje jego przyjęcie w postaci uchwały Rady Gminy Mielno, najpóźniej do dnia **31 marca**.

9. SPIS TABEL

Tabela 1. Liczba bezdomnych psów odłowionych z terenu gminy wiejskiej Mielno oraz przewiezionych do Schroniska w latach 2008-2011

Tabela 2. Liczba dzikich zwierząt odłowionych z terenu gminy wiejskiej Mielno oraz którym udzielono pomocy weterynaryjnej w latach 2009-2011

Tabela 3. Plan wydatkowania środków przeznaczonych na realizację założeń Programu

Tabela 4. Kalkulacja szacunkowych kosztów zapewnienia bezdomnym zwierzętom miejsca w Schronisku

Tabela 5. Kalkulacja szacunkowych kosztów odławiania kotów

Tabela 6. Kalkulacja szacunkowych kosztów odławiania psów

Tabela 7. Kalkulacja szacunkowych kosztów sterylizacji kotki

Tabela 8. Kalkulacja szacunkowych kosztów sterylizacji kocura

Tabela 9. Kalkulacja szacunkowych kosztów sterylizacji suki

Tabela 10. Kalkulacja szacunkowych kosztów sterylizacji psa

Tabela 11. Kalkulacja szacunkowych kosztów znakowania zwierząt

Tabela 12. Kalkulacja szacunkowych kosztów zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej – zwierzęta bezdomne

Tabela 13. Kalkulacja szacunkowych kosztów zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej – zwierzęta dzikie

10. SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Położenie Gminy Mielno na tle powiatu koszalińskiego

11. SPIS SCHEMATÓW

Schemat 1. Schemat graficzny postępowania w przypadku zwierzęcia pozostającego bez opieki (rannego, chorego)

Schemat 2. Dlaczego sterylizować koty?